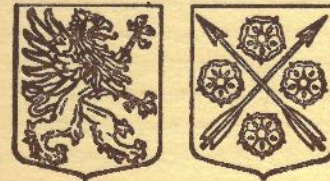

Södermanlands-Nerikes Nation

MAJHÄLSNING

till landsmännen

28

TIERPS TRYCKERI
AKTIEBOLAG
1955

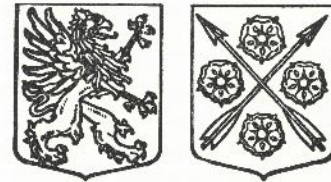
UPPSALA 1955

Södermanlands-Nerikes Nation

MAJHÄLSNING

till landsmännen

28

UPPSALA 1955

INNEHÅLL.

	Sid.
Från vår till vår	3
Landsmännen	16
Nationens ämbetsmän	21
Utgående balanser	22
In memoriam	24
Några byggnadsfrågor. Av Jonas L:son Samzelius	35
Minnen från svunna tider. Av J. T. Arne	39
Då Glunten mötte Rosenblom. Av Erik Larsson	41
HV — en ny nationsförening. Av Lars Hellberg	46
Ny sångbok	47
Veteranerna	48

Från vår till vår.

Medan detta skrivs blandas det idoga smattret från skrivmaskinen med plask av envis snö, som nu äntligt börjat smälta in i omgivningarna, och med jämrande klank från stadens alla politiserande och kulturidkande viktigpettrar. När var det senast något kulturellt på Sörmland-Närke? har man frågat, och inte bara Sven Fält har oroligt börjat granska sitt syndaregister.

Göring skulle kanske gillat ett sådant sakernas tillstånd och behållit Lugern i hölstret, men vi S.-N.-ingar känner oss synnerligen chikaneerade.

Hornboskapen har utträttat mer kulturellt än alla de ideella studentföreningarna tillsammans, har med skärpa hävdats av Carl-Uno Sjöblom (förutvarande musikanförare). Och nog har den fått svara för både kulturell och marschmusik detta gångna år. Knappt visar sig en äldre landsman med välfylld plånbok i staden förrän herrar Lars Hellberg och Bengt Magnusson är framme med listor och håvar in håvor åt Hornboskapens vänner. En vacker blåsmanick av mässing har man tillfört boskapen detta år. Carl Edvardsson och hans rundkindade mannar tränar nu som bäst för att sätta våra trumhinnor i behaglig dallring vid månadsskiftet . . .

Musiklivet har varit våldsamt, tangenter har knådats, strängar tvinnats. Slutligen fann sig musikanföraren och gamle flygelmannen Inge Dahlén (på tillfällig visit från Turkiet) föranlåten att motionera om nya instrumenters anskaffande, en gammal landsman vid namn Nydell uppspårades och ordnade rundhänt sköna rabatter varefter tvenne svartglänsande tingestar rullades in över stora trappan — och tvenne illa medfarna gamla trotjänare fördes stilla ut bakvägen som spräckta abiturienter. En ny flygel för konsertändamål och ett pianino för vanligt hamrande pryder nu musikrummet.

Kulturellt alibi har vi även för den afton i höstas då Erik Hjalmar Linder inför en fullsatt Stor sal lärt och känsligt kåserade om resor i tidens land, till barndomsminnenas skuggfria Eden. Sedan var nationens egna kulturknuttar i farten en stund och så sjöng Erik Hjalmar

visor om en flicka som hette Frida. Efter detta kunde vi klara oss utan studentteatern i flere, flere vecker.

*

Men låt oss lämna kulturen och tala om **Valborg**.

Detta år, d. v. s. förra året, hade vi här på nationen beslutat att ställa till fest just den 30 april och så. Många tyckte de var en fin idé och då gjorde vi de.

Vi gick med facklor, hornboskapen spelade och en pojke som hette Rune Pärson pratade i radion om våren. Sen gick vi på Gillet förstås. På hemvägen tittade vi in till värmlänningarna, som satt i långa, trista rader i sin biograflada och utgjorde en beklämmande syn för en svensk yngling. Vi sa dom va vi tyckte. När vi skulle till att gå fick vi syn på en stång som stod i ett hörn. Den behjärtade Per-Erik Bergner tog med sig stängen. Senare visade det sig att värmlänningarna hade domses fana på den där stängen. Då utropade vi dom till lydnation. Fredga tuggade fradga. Men vi stod inte ut med dom i längden utan di fick komma och hämta stängen dan därpå.

Egentligen är inte smålänningarna stort bättre och det lyckades Smultron (skämtsamt kallad Ingvarsson) göra klart för dom. Många trodde att de hade smakat sprit innan de kom till oss den där kvällen.

1 maj var det rätt många som inte orkade demonstrera mot något alls och eftersom klubbmästaren Nicke faktiskt visade sig ha något kvar så tyckte vi det var lika bra att äta middag ihop. Detta gjorde vi från klockan ett till klockan sju på kvällen.

Under middan var det en väldigt hygglig och trevlig prick som hette Johansson som höll tal. Det talet lyckades han sedan sälja till en veckotidning som heter BLM (vad det betyder vet man ju inte, det har väl något med kultur att göra). Sedan så var det en licentiat i folkvisor som hette Olrog som såg väldigt rund och glad ut. Han sjöng roliga stumpar för oss. Han hade med sig en annan duktig som sjöng som hette Bosse Sundblad och en gång varit i Lisabom och dansat. Bertil Gejrot hade skrivit något mycket lustigt i en stor tjock bok och det fick han läsa upp. Efteråt slog han boken i huvet på Harald Rydberg. Gamle trumslagar Trygg kallades till Hornboskapens Vänners Gynnare, varvid Ivar Lo smög en tår i vrån.

Professor Arne Furumark, känd från radion och Dagens Nyheter, hade också gripits av Maji yrsel och bjudit med sig — mitt in i den kulturödsliga sörmlandsborgen — en trevlig engelsk ingenjör, om vilken det påstods att han hette Michael Ventris och att han hade gjort något mycket märkvärdigt på en lertavla från Kreta. Flera landsmän

pratade utrikiska med honom och hade väldigt stor behållning av det. Även själv verkade han solig.

Framemot kvällskvisten började syret tryta och då åkte vi ut till en stor leråker och där jagade alla pojkarna flickorna. Värst löpte Gurra Gustavsson (han gifte sig sen) och han röt och skrek också alldeles förfärligt. Förut hade vi alla gått bakom var sitt träd, utom Kjell Thuvesen, som aldrig brytt sig om rena etikettfrågor, men så är han ju från Gnesta, som han lyckades berätta under middan. Inspektör höll mycket god ordning på oss och hornboskapen slutade aldrig att spela.

På natten lyckades en sluten deputation lura Erik Lönnroth (som uppehöll sig i upplänningarnas fagert rutiga byggning) att dricka vattnen. Han återvände sedan till Göteborg, där han uppehåller en befattning.

Det gick till och med så långt att Gurra Gustafsson inte gick att hejda, utan sjöng om konung Karl den tolfte, som vi ju alla vet.

Den 13 maj höll vi **landskap**. Den där Bremberg fick sitta kvar en termin till som förste qvator. Kjell Thuvesen hade dock tröttnat på makten och striden stod hård om hans taburet och andrekuratorsarvodet. Segrande utgick Carl-Uno Sjöblom och Smultron avreste till Nyköping för att avreagera sig på skolbarnen därnere. Epoken Hakelier (nationens andra storhetstid alltså) vandrade i graven och titulus avreste till Örebro för att öka rätts säkerheten. Stig Källström axlade klubbmästarmanteln och sedan landsmännen likt Paris tvekat i valet mellan trenne sköna damer, beslöt man sig för att ge Pia Karre nyckeln till linneförrådet. Valmanskåren avtågade när det sista klubbslaget just förtonat till Flustret där ett flertal tal lär ha hållits. Sven Blanck, förlåt Fält var också med. Han avtackade sig själv för gedigna insatser och önskade sig själv ett framgångsrikt nytt år som bibliofil.

I mediet av maj samlades vi till **vårbal**. Doften av naftalin låg förtätad över nejden. Stärkelsen flöt i strömmar. Kragknappar flög som projektiler ur sprängda krås. Gabriella Hägerström, stipendiat från Nylands nation i Helsingfors, valsade gudomligt och sände sedermera en påse kola till Sten Gustaf Delin som tack. Den senares fästmö avreste vidare till Kairo, varefter Naguib följdenligt störtades.

Vackra tal hölls av Nylands nations Kvinnliga funktionär, och av skotten John Conway, omätligt populär stipendiat från Cambridge. En värdig produkt av det land, som skapat begreppet uisquebagh.¹

Tal till kvinnan hölls av mörklockige Anders Ligner, och Elisabeth

¹) Heidelberg hade tidigare representerats av Herr Aristopukbert Kannengiessen.

Källander fann sig föranlåten att plocka fram sin allra bästa hexameter för att gengälda artigheten.

Knappt grydde dag förrän ett antal upprymda damer och herrar sågs styra ut på Ekoln i blomstersmyckad farkost, omvärvda av Neptuns hov.

Vilken vår gick inte i stöpsleven när nu sommarn bröt in med rusk och kyla! De mest lysande festligheter hade oavbrutet avlöst varandra, glada och fria hade vi vandrat, fjärran från all kultur. Litteraturaftnar, författarbesök, konstutställning och sjutton tusen byttor med musik, därmed hade vi läskat oss, men kultur -- bort det!

Birgitta Lennfors fick 150 riksdaler i form av Einar Petris Minnesstipendium den 30 april och sattes därmed i stånd att trotsa de nutida kavaljerernas njugghet vad gäller myntat guld.

Den långa sommarens bistra köld härjade över Nordanlanden i månaderna tre. Den hemska stämningen bröts dock den 14 juli, då aktivitet spordes i staden och inspektor ledde landsmännen till Stadshotellet, där man dock i det längsta tredskades med kaffet.

Andra landsmän strävade i hembygden, som fjärdingsmän, ferielärare, feriebönder och annat, från Trosa i sydöst till Askersund betydligt mera nordväst ut.

*

Men även den längsta sommar får sitt slut och redan i slutet av augusti kunde man spänna käkarna i ett moget äpple. Och på trappan stod Rulle och hälsade var dag nya gamla ansikten välkomna åter från kulturlivet. Ett uppfriskande primitivistiskt bad såg vi fram mot, och ett stort antal recentiorer hade samlats för att ta del i vårt enkla och hälsosamma liv.

Avgående förste kurator Lars Bremberg vid Luciagasken 1954.

De unga fick sitt elddop vid tekoppen medan Göran Inger fördjupade sig i nationens kulturfattiga historia, utan att snubbla på namn som Törneros, Malmström, Nybom, Asplund, Linder eller Fält.

Landskap hölls den 27 september, tyvärr i Inspektors frånvaro. Den lärda och kulturellt livaktiga omvärlden hade pockat på hans medhjälp och från katedrar i Strassburg och Milano hänförde han stora åhörarmassor.

Parentation hölls över avlidne hedersledamoten rektor Nils Lundqvist, som i sitt testamente donerat två tusen kronor till det av honom instiftade kamratstipendiet Einar Petris Minne.

Recentiorerna framfördes i frihetsdressyr på gask den 2 oktober. Inspektor var ännu ej hemkommen. I hans ställe höll Sune Lindqvist ett

vakande öga över de församlade. I ett mäktigt och cinemascopiskt televisionsprogram klämde Carlo Malmenfeldt Nob. (ej introducerad lantadel), Bengt Mohall (numera villaägare i Eskilstuna) och Bertil Gille (berymkt konferencier på den nyöppnade Gille-Grillen, revyskådespelare och svåranskräffbar revisor) åt alla de unga. Någon kultur tillläts inte slippa in i programmet, som var städat, lustigt och väl framfört. Recentioren Jan Mårtenson visade sig på styv lina. Professorerna Furumark och Lönnroth visade sig ha bidragit med var sin son. Den ene hade tillochmed skägg.

Utanför nationens fasta murar rasade² kulturen. Studentkatalogens uppställning lockade många kämpar, Ergos status var också ett gouterat slagnummer och studentteaterns jämmerliga förfall dryftades på Alma och Kajsas. Skäggen växte och kulturen frodades.

Men på Sörmland-Närke hände intet kulturellt. Där såg man i stället stundom spetsarna i studentteatern under ledning av dekorativa Katarina Ehnmark. Erik Hjalmar Linder kom som sagt. Några landsmän gav ut en litterär tidskrift. Lennart Aquist spelade piano, och Sven Delblanc fanns till. (Göring har för länge sen gjort patron ur på den plats där han nu befinner sig).

Torsdagsträffar inträffade sporadiskt. Vin och skaldjur. Den bästa torsdagsträffen heter dock herrmiddag. Den satt vi i oss den 23 september. Inspektör bjöd över lag på Gauffins dubbelblandning, ett försätligt attentat i kemisk anda.

Att äta gås är alltid roligt och den 13 november gjorde vi det i frack. Bland de närvarande märktes ett stort antal bankdirektörer och den av Sven G. Svensson instiftade stora sparfrämjaremedaljen prydde mången värdig bringa. Lelle Nordlund, lika legendarisk som trots någonsin, ledde francaisen på ett synnerligen uppsluppet sätt.

Harald Rydberg var krönikör, men hade avrest till Finland som stipendiat och fick låna Carl-Unos röst. Ett sådant persiflage! Glad var var och en som ej nämndes.

Ett versifikatoriskt mästestycke var Lelles tal till gåsen, där kvinnan smugglades in på ett sinnrikt och föga smickrande sätt. Calle Edvardssons bordsvisa var uppfriskande naturalistisk.

Sedan hade vi några veckor att studera på. Andra åter författade luciaspex. Andra satt i kommittéer och nämnder och gottade sig. Byråkratins ande svävade över det motvilligt jämrande kuratelet, statsmak-

²) Jfr Empson, Seven Types of Ambiguity (7th type).

Tillträdande förste kurator Göran Inger vid Luciagasken 1954.

terna visade tänderna och studietidsstatistikens spöke klev över synranden. Anders Ehnmark blev redaktör för Ergo och en herre vid namn **Dromberg** blev kårordförande, sedan dock de kulturfientliga elementen på Sörmland-Närke satt mandarinerna vid Riddartorget i gungan.

Den 9 december samlades landsmännen till **landskap**. Många voro de, ty det gällde att avvärja ett peyronskt förslag att intensifiera plikt-fällningen för frånvaro från landskap. Detta lyckades man med. Vidare utsåg man ny förste kurator, teologie och filosofie kandidaten **Göran Inger**, V. D. M. Ny tredje kurator blev Jan Hultgren, klubbmästare Anders Risberg och klubbmästarinna Anna-Lisa Udding. Till hedersledamöter utsågs fil. doktor Gösta Attorps, fabrikör C. Aug. Carlén och advokat Gösta Grönberg. För säkerhets skull utsåg man Carl Edvardsson och Bengt Mohall till seniorer.

Fabrikör C. Aug. Carlén.

Att sedan gå till Statt va ett ögonblicks verk. Här harangerade alla varandra och inspektor (d. v. s. Stickan). Sten-Gustaf Delin avreste till Kairo medan Lars Ramström stod på stranden och viftade farväl. Ett av nationens bastantaste bord satt sig.

Knappt hade man lyckats hämta sig från kurators-gasken så var det dags för Lucia-gask. Flickorna var som vanligt inte bara söta utan även roliga och elaka. Längst minns man nog Pia Karres visa om den långsnackande nationsnämnden (å så Olf). Lennart Skantz svarade för det orkestrala välljudet och förste kurator electus uppträdde som Lucas. Och allt som kulturskymningen sänkte sig steg stämningen.

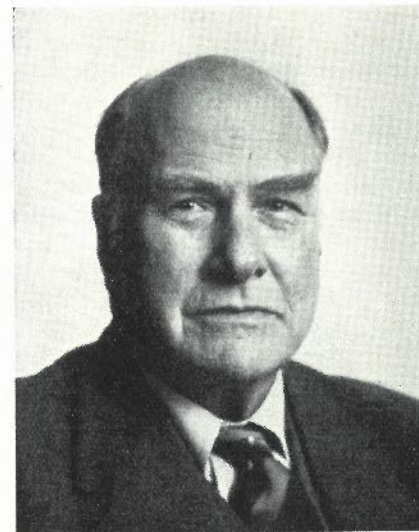
Därefter utbredde sig julskinkan över landet. De många glöggarnas natt var inne . . .

*

Men vi gjorde halt, bokslut, samlande återblick.

Seniorskollegiet hade samlats tvenne gånger under mycken gamman.

Under året hade två av nationens klubbmästarinnor gift sig. Dock inte med varandra.

Advokat Gösta Grönberg.

Hornboskapen hade frampustat 298 000 m³ luft.
Ramström hade förtärt 473 dussin jubileumsöl.

Den nya sångboken hade utkommit, främst ett verk av Richard Ringmar och Lelle Nordlund, illustrerad av Harald Rydberg. En trevlig volym, som anmäldes i Dagens Nyheter, men eftersom den naturligtvis inte hade något med kultur att göra, så skedde anmälandet på slaskspalten och utfördes av hr Moses Larsson (wermlandus).

Den 22 oktober kl. 0914 besökte en av nationens stipendieinnehavare vår byggnad vid S:t Larsgatan 4.

Planerna på att bygga något åt nationen påstås ha tagit någon form vid något tillfälle. Antingen bygger man något nytt eller bygger man om det gamla. Sedan gräver man en stor källarlokal och bygger på några våningar samt drar ut längor åt olika håll. Låter verkligen kul!

Tolv ton blanketter anlände från Statistiska centralbyrån.

Nationen erhöll ett brev från hr Adamson.

Nationens teofilare reste till Lund för att tentera i hebreiska.

Hans Christiansson reste till Cambrigde och grävde, Stig Hellsten for till Heidelberg för att ägna sig åt kannstöperi, Harald Rydberg for till

Fil. dr Gösta Altorps.

Finland och kom hem med bältros. Dessa tre voro stipendiater. Förste kurator reste till Nylands nation två gånger och Hadar Kylander firade nyår i Berlin. Han lär ha återkommit. Förhållandet till främmande makter har i stort sett varit gott. (Det var året förut Hadar K. var i Grekland).

Ingen studentförening begärde detta år att få hyra nationen.

Alla nationspamparna bara söp och ställde till och skänkte aldrig en tanke åt kulturen.

*

Som en rest från »den gamla goda tiden» här i Upsala lever den seden kvar på vår Nation, att någon gång då och då samlas Nationens herrar med inspektor och kuratorerna i spetsen till herrmiddag. Torsdagen den 27 januari ansåg klubbmästaren, jur. stud. Anders Risberg det var dags för terminens **herrmiddag**. Ett tjugofemtal av Nationens gentlemän hörsammade kallelsen och avnjöto den delikata ärtsoppan och den varma punschen.

Den 7 februari avhölls vårterminens första ordinarie **landskap**, som efter traditionell utväxling av hälsningstal mellan Förste kurator och Inspektor genomklubbades med osedvanlig snabbhet på exakt två timmar, (något som tillförde Nationen en god extrainkomst i form av böter från landsmän, vilka tillfälligt avlägsnat sig i tro att slutupproppet skulle komma att äga rum åtskilligt senare). Föredragningslistan upptog till stor del revisionsberättelser över diverse ämbetsmäns förvaltning. Ett landskapsärende som redan omnämnts i denna krönika var det, som gällde inköp av nya musikinstrument. Landskapet beslöt på förslag från musik- och nationsnämnderna att avyttra de två i Nationens ägo varande flyglarna, vilka ansågos vara utspelta, och i stället inköpa en ny flygel av märket Bösendorfer samt ett pianino av märke Hayes.

De nya instrumenten levererades så gott som omedelbart från firma Nydell i kungl. huvudstaden, och blevo hjärtligt välkomnade av Nationens musikälskare.

Februarigasken den 19 febr. var ämnad att bli en kostymfest i vikingastil. Av någon okänd anledning tycktes emellertid landsmännen icke känt sig upplagda att kläda ut sig till både hövdingar och väna sköldmör, varför gasken blev omändrad till en vanlig nationsfest med uruppförandet av ett vikingaspex betitlat »Brudköpet i Bysanz» som underhållning. Sven Delblanc, Anders Hökby och Jan Mårtensson, vilka författat spexet, spelade tillsammans med Gunnar Hambert och Britt Marie Mårtensson de ledande rollerna på ett förtjänstfullt sätt. Och för dansmusiken under festen svarade landsmannen Lennart Skantz »and his famous orchestra» från Södertälje.

Vart annat år brukar **Nationens hembygdsnämnd** anordna en utfärd till en av hembygdens folkhögskolor. I år hade inbjudan inkommit från Rektor Malte Mårtensson på Kävesta folkhögskola, att vi voro välkomna dit den 5—6 mars. Hembygdsnämndens ordförande Birgitta Lennfors släppte omedelbart allt hon hade för händer och ordnade med en bussresa till nämnda läroanstalt. Ett 35-tal landsmän deltog i färden, som gick via bl. a. Strömsholms slott (som besågs) till Örebro och Kävesta. Mottagandet på Kävesta var synnerligen hjärtligt och vänligt. På kvällen var ett samkväm anordnat för skolans tidigare och nuvarande elever, dess lärare samt gästerna från Upsala, vilka senare svarade för underhållningsprogrammet. Stor succé gjorde härvid, som vanligt, den avdelning ur hornboskapen som med sina instrument deltog i färden. Bland övriga medverkande kan nämnas Gunnar Löfström (föredrag), Bengt Nässén och Kerstin Olding (fagott och piano), Gunnar Hambert (uppläsning) samt Anders Hökby och Bo Åberg (teater).

Birgitta Lennfors var konferenciére och Förste kurator hälsningstalade. — Rektorsparet Mårtensson vann alla sina många gästers hjärtan genom en storslagen gästfrihet under detta besök vid Kävesta. — Under hemfärden på söndagen besöktes bl. a. Strängnäs, där domkyrkan visades på ett fängslande och inspirerat sätt av Domkyrkokomminister Axel Rappe.

En sällsamt högtidlig och stämningsfull **ceremoni** ägde den 14 mars kl. 18.15 (precis) rum vid Geijersstatyn framför universitetshuset. I den vårbå skymningen tågade ett tiotal värmlänningar i långsam gåsarsch upp till statyn bärande ett avlångt paket i spetsen. Från det andra hållet kommo ungefär lika många sörmland-närkingar marscherande i samma formation ehuru något raskare. En av sörmland-närkingarna bar nonchalant en fana över axeln. De båda grupperna ställde upp på linje mitt emot varandra med respektive förste kuratorer som befälhavare. De som vid denna tid passerade universitetslundan stannade, tittade och skakade betänksamt på huvudena. Vad var det då fråga om? Jo, förhistorien var denna. På vår vikingagask försvunno våra båda nationsstavar (de som bruka användas vid nationsexercisen och vid trappmarscher). Vi letade noga efter dem utan resultat men uppsnappade sedan ett rykte om att de befunno sig på Värmlands nation. Nu voro goda råd dyra. Hur skulle de på lämpligaste sätt återövrars från »fienden»? Carl Edvardsson klarade emellertid på ett överlägset elegant sätt uppgiften. Med ett kvitto i handen från »Institutionen och samlingarna i jämförande konsthistoria» undertecknat av »S. N. Ärke, docent» lyckades »amanuensen» vid nämnda institution Carl Edvardsson få Värmlands nationsfana utlämnad för fotografering. Några timmar senare växlades ett telefonsamtal mellan förste kuratorerna, varvid bestämdes, att respektive nationella emblem skulle utväxlas vid Geijersstatyn. Så skedde ock. Efter högtidlig hälsning och utväxling av mindre högtidliga tal överlämnades stavarna och fanan till sina respektive ägare, och man skildes åt under ömsesidig tillönskan om att den traditionella fiendskapen skulle bestå.

Lördagen den 19 mars anordnades för första gången en **middag för »äldre landsmän**». Kallelsen som i huvudsak utgätt till äldre landsmän i Upsala och Stockholm, hade rönt en livlig uppskattning och intresse, och icke mindre än ett 85-tal lämnade jakande svar och infunno sig på Nationen. Att döma av sorlet under middagen och av vittnesbörden efter denna fest blev denna middag för äldre landsmän en stor succé. För underhållningen svarade bl. a. ett par nationskvartetter, en sextett ur hornboskapen samt Bengt Nässén och Lennart Äqvist. Dessutom förekom en imponerande tävlan i armbrytning. Priset var denna gång likasom en gång tidigare en nationssångbok skänkt av Inspektor.

Den 26 mars gifte sig Karl O. Malmenfelt och Eva Röster.

Vår vänskap och gemenskap med Uplands nation kom till synes och stärktes vid den trivsamma **ölaftonen**, sistnämnda nation hade inbjudit oss till söndagen den 3 april.

*

Många betydelsefulla frågor ha under denna vår diskuterats och delvis avgjorts vid ett flertal sammanträden med Nationens förvaltningsdirektion och nationsnämnd samt nationsfullmäktige. Sålunda ha planerna på en om-, till- eller nybyggnad av själva vårt gamla kära nationshus livligt ventilerats och diskuterats. Nationshuset är för litet som det nu är. Antalet medlemmar av vår nation innevarande vårtermin är icke mindre än 579, vilket innebär, att vi äro fjärde nation i storleksordning (i höstas voro vi tredje, men passerades denna vår av Värmlands nation). Frågan om nationshuset är således synnerligen aktuell. Och samma är förhållandet med planerna på ett uppförande av ett nytt studentbostadshus i kvarteret Karlsro i närheten av nuvarande Studentstaden. Beslut om uppförande av ett dylikt bostadshus fattades vid nationsfullmäktiges sammanträde den 23 mars.

På kuratelet har man denna vår kunnat skåda en förnämlig pokal i äkta silver samt en liknande dito i tenn, båda vittnande om vårt handbollslags stora segrar och triumfer. Den första pokalen erövrades för andra gången i följd då vårt handbollslag med bl. a. »de stora gossarna» Janne Hultgren, Bosse Nordenborg, Lars Lindberg och Bengt Magnusson vann nationsmästerskapet i handboll. Tennpokalen däremot var segrarpriset i Läkerols blixturnering i handboll. Den energiske idrottsanföraren teol. fil. stud. Åke Magnusson har som synes haft all anledning att vara nöjd med sina mannars prestationer.

Nationens förhållande till utländska universitet är gott. Sålunda väntas hit i slutet av april icke mindre än tre utländska stipendiater, nämligen en kvinnlig från Girton College i Cambrigde, en manlig studerande från universitetet i Marburg samt en stipendiat från Nylands nation i Helsingfors.

Till allmän glädje och upplysning har Nationen denna vår fått emotaga en förnämlig donation av konsul Bertil Hüttner i Göteborg bestå-

ende av icke mindre än sex stycken golvlampor.

De landsmän som dagligdags läsa sina tidningar på Nationen ha denna vår icke kunnat undgå att lägga märke till, att hornboskapen varit ovanligt tystlåten. Detta har berott på att blåsinstrumenten befunnit sig på en instrumentfirma nere i Småland för reparation och översyn. Men nu väntas de åter vilken dag som helst och då står hornboskapen (omkring 15 stycken) redo att omedelbart sätta igång med repetitionerna till vårens värdiga firande (för vad vore väl en Valborg och Första Maj utan hornboskapen!).

Trots de lekfulla snöflingorna över Upsala i dag är det vår i luften och därför slutas denna krönika med värliga hälsningar till alla landsmän här i staden och ute i förskingringen. Leven väl!

Upsala i april 1955.

Lars Bremberg

Göran Inger

Landsmännen.

1. Nyinskrivna landsmän.

	Född	Studentex. i	Fak.
Thyra Thernström	22/5 23	Lund	vt 54 Fh
Kristina Byrde	13/12 18	Stockholm	vt 54 Fn
Gunilla Åkerström	6/2 33	Upsala	ht 54 Fh
Magnus Petersson	10/6 35	Strängnäs	ht 54 Fn
Marianne Hellquist	24/5 35	Örebro	ht 54 Fn
Barbro Simlund	18/12 36	Örebro	ht 54 Fh
Maud Angelborg	15/9 34	Örebro	ht 54 Fh
Birgitta Sydegårdh	21/2 35	Eskilstuna	ht 54 Fh
Birgitta Annerholm	20/7 35	Eskilstuna	ht 54 Fh
Iris Santesson	27/9 35	Eskilstuna	ht 54 Fh
Gertrud Rubenson	27/1 36	Nyköping	ht 54 Fh
Kerstin Lidman	20/10 35	Eskilstuna	ht 54 Fh
Lennart Dahl	25/4 31	Solbacka	ht 54 Fn
Sylvia Boström	8/5 31	Örebro	ht 54 Fh
Lars Lönnroth	4/6 35	Upsala	ht 54 Fh
Lillemor Ericsson	9/11 35	Strängnäs	ht 54 Fh
Lennart Jansson	3/1 28	Stockholm	ht 54 Fh
Gudrun Eriksson	12/4 28	Upsala	ht 54 Fh

Jan Mårtensson	14/2 33	Örebro	ht 54 J
Britt-Marie Mårtensson	21/11 34	Örebro	ht 54 Fh
Helen Böhm	27/10 34	Södertälje	ht 54 Fh
Britta Maria Råstam	7/9 34	Örebro	ht 54 Fh
Lisbeth Wikander	10/2 34	Strängnäs	ht 54 Fh
Jarl Hemberg	25/11 35	Upsala	ht 54 Ft
Karin Samzelius	27/7 34	Bromma	ht 54 Fh
Ingrid Kasche	4/4 34	Katrineholm	ht 54 Fh
Kjell Johansson	2/6 33	Nyköping	ht 54 Fh
Bengt Jonsell	11/6 36	Nyköping	ht 54 Fn
Gunnar Lindgren	19/6 35	Nyköping	ht 54 Fn
James Cavallie	20/12 33	Södertälje	ht 54 Fh
Stig-Göran Tapper	25/6 32	Helsingfors	ht 54 Ft
Bo Grönlund	3/11 35	Örebro	ht 54 Fh
Ulf Andersson	29/10 33	Upsala	ht 54 Ft
Carl-Fredrik Widstrand	23/5 31	Solbacka	ht 54 Fn
Per Olofsson	21/5 33	Sigtuna	ht 54 Fh
Kerstin Gumaelius	30/9 34	Upsala	ht 54 Fh
Svante Nyman	14/3 34	Upsala	ht 54 Fh
Stig Lindkuist	25/10 32	Sigtuna	ht 54 Fh
Johan Wretman	2/11 34	Stockholm	ht 54 Fh
Knut Irving	19/5 34	Nyköping	ht 54 J
Nils Munck af Rosenschöld	23/11 34	Stockholm	ht 54 J
Ingeborg Ivén	17/9 29	Örebro	ht 54 Fh
Ulf Gustafsson	28/4 34	Örebro	ht 54 Fn
Gudrun Jedberg	17/3 35	Örebro	ht 54 Fh
Anders Jeffner	15/3 34	Örebro	ht 54 Fh
Göran Pettersson	17/3 33	Örebro	ht 54 Fn
Sven Svennerstedt	7/9 33	Strängnäs	ht 54 Fn
Lars Johansson	9/8 34	Örebro	ht 54 Fh
Olov Svedner	20/3 34	Örebro	ht 54 Fh
Bo Åberg	13/7 34	Eskilstuna	ht 54 Fh
Rune Wilsby	27/2 33	Nyköping	ht 54 Fh
Lars Åberg	10/11 33	Nyköping	ht 54 J
Åke Wilsby	27/2 33	Nyköping	ht 54 Fh
Britta Attebo	17/1 33	Örebro	ht 54 Fh
Ulla-Britt Larzon	10/7 33	Västervik	ht 54 Fh
Ove Serrander	9/11 26	Strängnäs	ht 54 Fn
Carl-Erik Ekström	16/4 33	Örebro	ht 54 Fn
Gunnel Fredriksson	22/6 28	Stockholm	ht 54 Fh
Christina Ekegård	30/6 35	Nyköping	ht 54 Fh
Lars Johnsson	14/4 34	Örebro	ht 54 M
Ove Hultén	12/1 34	Upsala	ht 54 M

Olle Hallberg	24/10	34	Nyköping	ht	54	Fh
Gunvor Larsson	5/3	34	Örebro	ht	54	Fh
Anna-Maria Ljung	28/5	34	Örebro	ht	54	Fh
Hans Anderlind	23/5	33	Eskilstuna	ht	54	Fh
Ulf Bäcklund	26/5	33	Katrineholm	ht	54	Fh
Per Giertz	16/7	34	Nyköping	ht	54	Fh
Jörgen Ahlinder	21/8	33	Stockholm	ht	54	Fh
Gunnar Lundqvist	14/1	32	Örebro	ht	54	Fh
Staffan Hansson	23/8	33	Nyköping	ht	54	J ;
Björn Furumark	12/1	36	Upsala	ht	54	Fh
Barbro Wistrand	9/5	35	Örebro	ht	54	Fh
Eva Röster	14/12	32	Göteborg	ht	54	Fh
Birgit Pehrsson	25/3	32	Göteborg	ht	54	Fh
Margareta Ahlbäck	11/1	35	Örebro	ht	54	Fh
Ingrid Odeback	14/9	34	Örebro	ht	54	Fh
Gunnar Abenius	24/12	32	Örebro	ht	54	Fh
Birgitta Schnell	23/3	32	Nyköping	ht	54	Fh
Hans Johansson	4/8	34	Örebro	ht	54	Fh
Björn-Viking Westerlund	17/1	33	Helsingfors	ht	54	Fh
Sven Lundholm	4/9	23	Upsala	ht	54	Fh
Margareta Petersén	25/2	35	Strängnäs	ht	54	Fh
Lennart Skoglund	29/3	24	Stockholm	ht	54	Fh
Magnus Welander	29/6	16	Lund	ht	54	Fh
Lillemor Läckgren	20/4	32	Umeå	ht	51	J ;
Katarina Malmberg	11/4	35	Eskilstuna	vt	55	Fh
Zenta Graufelds	21/3	11	Riga	vt	54	Fh
Kerstin Åberg	15/11	35	Nyköping	vt	55	Fh
Yung-Woo Han	3/5	32	Seoul, Korea	vt	55	M
Lennart Eriksson	9/11	31	Örebro	vt	55	Fh
Yvonne Burén	28/5	34	Eskilstuna	vt	55	Fh
Iréne Esplund	11/7	33	Örebro	vt	55	Fh
Ernst Lundeberg	17/8	33	Södertälje	vt	55	Fh
Jan Ydén	2/2	32	Solbacka	vt	55	Fh
Kerstin Brolin	7/2	36	Örebro	vt	55	Fh
Eivor Burbeck	17/10	26	Stockholm	vt	55	Fh
Barbro Linbäck	26/6	33	Stockholm	vt	55	Fh
Nils Glimstedt	1/12	33	Örebro	vt	55	J

2. Examinerade.

(data avser 1954 om ej annat anges)

<i>Praktisk-teologiska prov:</i>	10/11	Hubert Ernmar
10/5	Sverker Hallberg	Eric Lindén

Teologie licentiatexamen:

28/5	Stig Lindhgen
15/9	Berndt Bäcklund

Efterprovning i teologie kandidatexamen:

15/9	Berndt Bäcklund
15/12	Allan Rosengren

Teologie kandidatexamen:

28/5	Kersti Andersson
15/9	Hubert Ernmar
	Eric Lindén

Juris kandidatexamen:

15/4	Stig Hellsten
21/6	Nils Hakelius
15/12	Elin Holmbäck
	Ake Perselli
21/12	Inger Björkman
5/2	55 Bjarne Forss

Medicine licentiatexamen:

29/4	Margareta Grundmark
	Sune Johansson
4/11	Hermanis Ozolins
9/12	Elisabet Svennerholm
20/1	55 Anders Hakelius

Medicine kandidatexamen:

20/5	Jürgen Bensch
25/5	Gösta Samuelson
2/9	Anna-Lisa Pettersson
9/12	Allan Bronge
	Wiola Olsson
	Göran Rasmussen
	Siv Öman
20/1	55 Gerd Nyrop
	Ylva Wänström
27/1	55 Carl-Axel Nilsson

Efterprovning i filosofie licentiatexamen:

8/2	Erik Ranka
-----	------------

Filosofie licentiatexamen:

8/3	Anders Larsson
8/6	Torsten Tjernvik

Efterprovning i filosofisk ämbetsexamen:

28/5	Inga-Britt Beckman
	Per-Yngve Hansson
15/12	Sven Hedlund
31/3	55 Birger Pejler

Filosofisk ämbetsexamen:

8/2	Märta Bromander
8/3	Holger Eketun
31/3	Lars Ancer
	Nils Bremberg
	Anne-Marie Lenander
7/4	Staffan Bergsten
	Sven Lundström
	Mats Nöjd
	Hugo Smith
7/5	Birgit Paul
28/5	Carl Göran Bringer
	Richard Ringmar
8/6	Anna Andersson
	Sten Kallin
	Kerstin Söderström
7/9	Margareta Öman
15/9	Inga Strandhed
	Erik Söderström
	Erland Tenerz
7/10	Lars Lind
	Inger Källström
29/10	Barbro Ekegård
	Stig Magnusson
	Gunnar Wiman
8/11	Gerd Bendz
10/12	Britta Brostedt
	Lars Kihlborg
	Sven Larsson
7/1	55 Stig Ericson
	Nils Århammar
7/2	55 Sven Masing

	Lennart Äqvist	8/6	Sylvia Lindqvist
7/3	55 Arne Önersten	7/7	Gunnel Torius
31/3	55 Matts Essén	7/10	Lennart Hartin Bo Jung
<i>Efterprövning i filosofi kandidat-</i>			
<i>examen:</i>			
8/11	Ann-Mari Henschen	8/11	Birgitta Öman
<i>Filosofi kandidatexamen:</i>			
8/2	Anders Fröman	7/3	55 Ingrid Burnestam Greta Öhrn-Holm
7/4	Sven Lundström	<i>Teologie-filosofisk examen:</i>	
7/5	Lars Lind	28/5	Kjell Sundberg
	Birgit von Zeipel	31/3	55 Carl Gösta Frithz Gunnar Redelius

3. Avlidna.

Död		Inskr.		Född
10/4	1954 Dagmar Louise Augusta Berg	1913	Professor	20/12 1887
19/4	1954 Karl Hilding Stefenson	1911	Rådman	1/9 1892
1/5	1954 Erik Konrad Bruhn	1931	Fil. Doktor	5/9 1885
4/5	1954 Nils Adolf Wattrang	1900	Major	16/8 1882
28/5	1954 Nils Josef Lundqvist	1894	f. d. Rektor	22/12 1875
29/5	1954 Karl Lars Jernberg	1890	f. d. Kronokassör	7/9 1871
12/6	1954 Sten Otto Gustaf Lindeberg	1912	Prakt. läkare	27/2 1894
6/8	1954 Erik Timoteus (Tim) Jansson	1913	Chefsaktuarie	1/5 1895
9/8	1954 Adolf Fredrik Kuylenstierna	1888	Förste marinläkare	23/10 1869
5/9	1954 Georg Nicolaus Engstrand	1908	Prakt. läkare	22/4 1876
12/9	1954 Carl Arvid Schultz-Steinheil	1883	f. d. Lektor	11/12 1863
25/11	1954 Johan Aron Kjellander	1904	Kyrkoherde emeritus	14/3 1867
2/1	1955 Benkt Johannes Antidotus Söderborg	1898	f. d. Rektor	3/2 1881
5/2	1955 Abraham Fabian Henrik Oldenburg	1891	f. d. Läroverksadjunkt	20/1 1874
10/2	1955 Arnold Malcolm Juhlin	1907	Advokat	3/2 1888
10/2	1955 Fridolf Anders Gerhard Blom	1885	f. d. Revisor	5/10 1864
22/2	1955 Knut Blomquist	1886	f. d. Direktör	30/3 1868
3/4	1955 Josef Efraim Lindgren	1909	f. d. Läroverksadjunkt	26/6 1887
11/4	1955 Erik Thorsten Wilhelm Engberg	1930	f. d. Byråsekreterare	3/12 1910
Sedan föregående Majhälsning utkom har det blivit känt för nationen att ytterligare en landsman avlidit föregående år:				
15/10	1953 Oskar Fritiof Kumlin	1893	f. d. Folkskollärare	14/11 1873

Nationens ämbetsmän under läsåret
1954-1955.

<i>Inspektor:</i>	Professor Stig Claesson
<i>Förste Kurator:</i>	Fil. mag. o. jur. kand. Lars Bremberg (ht 54) Teol. o. fil. kand. Göran Inger
<i>Andre Kurator:</i>	Fil. stud. Carl-Uno Sjöblom
<i>Tredje Kurator:</i>	Jur. stud. Sten-Gustav Delin (ht 54) Jur. stud. Jan Hultgren
<i>Bibliotekarie:</i>	Fil. stud. Sven Fält
<i>Skattmästare:</i>	Fil. dr Jonas L.:son Samzelius
<i>Klubbmästarinna:</i>	Fil. stud. Gunilla Karre (ht 54) Fil. stud. Anna-Lisa Udding
<i>Klubbmästare:</i>	Jur. stud. Stig Källström (ht 54) Jur. stud. Anders Risberg
<i>Teaterdirektör:</i>	Jur. stud. Arne Nilsson (ht 54) Jur. stud. Jan Mårtensson
<i>Musikanförelse:</i>	Fil. stud. Carl-Åke Edvardsson
<i>Sångarförelse:</i>	Fil. mag. Lennart Äqvist
<i>Preparatförelse:</i>	Med. o. farm. kand. Per Gerzén
<i>Idrottsledare:</i>	Teol. fil. stud. Åke Boström (ht 54) Fil. stud. Åke Magnusson
<i>Internationell sekr.:</i>	Fil. stud. Gunilla Appelgren (ht 54) Fil. stud. Barbro Stensgård
<i>Nationsfotograf:</i>	Teol. fil. stud. Gunnar Redelius
<i>Krönikör:</i>	Med. kand. Gunnar Hambert (ht 54) Fil. mag. o. jur. kand. Lars Bremberg
<i>Arkivarie:</i>	Fil. stud. Olof Renck
<i>Nationsnämnd:</i>	<i>Stipendienämnd:</i>
Förste Kurator (ordf.)	Förste Kurator (ordf.)
Andre Kurator	Andre Kurator
Tredje Kurator (sekr.)	Tredje Kurator
Klubbmästarinnan	Med. o. farm. kand. Per Gerzén (sekr. 54)
Klubbmästaren	Fil. stud. Carl Nylander (sekr.)
Jur. stud. Karl-Oskar Malmenfelt	Fil. stud. Bo Nyman
Jur. stud. Ulla Ljunggren	Med. lic. Lennart Odeback
Jur. stud. Rolf Lindqvist	Teol. kand. Carl Strandberg
Jur. stud. Bo Nordenborg	Jur. stud. Rolf Lindqvist
Jur. stud. Ulf Peyron	Fil. stud. Sven Fält
Fil. stud. Bo Nyman	Fil. mag. Birger Pejler
Med. kand. Jan Wällinder	Fil. mag. Lars Dahlgren (ht 54)

Förvaltningsdirektion:
Skattmästaren (ordf.)
Andre Kurator
Tredje Kurator (sekr.)
Lektor Matts Essén

Förste flygläkare David Melchersson
Stadsnotarie Ger Jalanders
Docent Lars Hellberg
Universitetsbokhandl. Nils Wallin
Docent Gösta Brogren

Föreningar inom Nationen.

Hornboskapens Vänner:

Docent Lars Hellberg (ordf.)
Jur. stud. Bengt Magnusson (sekr. o.
skattm.)
Musikanförelaren
Förste flygläkaren David Melchersson
Konsulenten Torgil Ringmar

Själhjälpsföreningen:

Fil. lic. Erik Rankka (ordf.)
Fil. kand. Gunnar Westerlind
(skattm.)
Sällskapet V. f. N.:
Med. kand. Hans Johnell (ordf.)
Fil. mag. Lars-Olof Ingvarsson (sekr.)
Lektor Matts Essén (skattm.)

Utgående balanser i nationens räkenskaper.

1. Skattmästarens huvudbok 31 aug. 1954.

Tillgångar: Obligationer och aktier 192.505:35; I fastigheten placerade fondmedel 265.877:67; D:o i Studielånefonden 48.000:—; Tillfälliga lån 430:80; På bankräkning 11.741:98; I Sparbanken 220.833:69; På sparkasseräkning 3.077:96; På postgiro 813:—; S:t Larsgatan 4 27.993:26 S:t Larsgatan 6 A 76.294:49; S:t Larsgatan 6 B 411.989:92; Resterande hyror 3.479:57; Avbetalning på bottenplansreparationer 3.000:—; Summa kronor 1.266.037:69.

Skulder: För högt erlagd länelikvid 100:—; I fastigheterna placerade fondmedel 265.877:67; Lån i Stadshypotekskassan för S:t Larsg. 6 B 250.000:—; Lån i Sv. Handelsbanken för D:o 400:—; Reserverade medel för S:t Larsgatan 6 B 21.000:—; Förskottade hyror 5.357:92; Förskottad skatt av överstäderskan 399:—; Kostn. för Sparbank 176:95; Räntebalans 4.178:51; Donationsrum (7 st.) i S:t Larsg. 6 B 73.415:09; Nationsfonder (9 st.) 232.761:92; Stipendiefonder (29 st.) 412.070:63; Summa kronor 1.266.037:69.

2. Studielånefondens huvudbok 31 aug. 1954.

Tillgångar: På bankräkning 2.202:37; Fordringar av låntagare (Borgenslån 226.215:—; Borgensfria lån 6.000:—; Statsgaranterade lån 4.090:—) 236.305:—; Räntefordran 101:85; Summa kronor 238.609:22.

Skulder: Förskott 6:50; Lån hos kreditgivare 208.000:—; Reserverade medel 30.602:72; Summa kronor 238.609:22.

3. Andre kurators huvudbok 31 dec. 1954.

Tillgångar: Kontant 1.983:56; Postgiro 225:40; Bank 14.917:—; Garantilån i Upsala Studenters kreditkassa 3.593:55; Förskott till handlånekassan 5.000:—; Inventarier under Andre kurators vård 1:—; Inventarier under Idrottsförelmannens och Teaterdirektörens vård 1:—; Lager av äldre sångböcker 1:—; Lager av 1944 års sångböcker 1:—; Lager av 1954 års sångböcker 7.142:84; Lager av »Förteckning över nu levande landsmän» 1:—; Lager av äldre porträttkataloger 1:—; Lager av 1928 års kataloger 1:—; Lager av 1937 års kataloger 1:—; Lager av 1947 års kataloger 1:—; Lager av kuratorsklubbor 1:—; Utestående fordringar: 1) Avgifter till Ergo 7:95; 2) Terminsavgifter 1.964:70; 3) Plikter 383:50; 4) Fastigh. bidrag till kuratorsarvode 100:—; 5) Fastigh. bidrag till vaktm:s lön 1.417:—; 6) Veteranernas kuratorsarvode 100:—; 7) Telefonavgifter 186:08; 8) Bidrag till fackelfonden 3:40; 9) Testimonium 3:25; Summa kronor 37.038:23.

Skulder: Donationsfonder: Nationsmatrikelfonden 2.012:40; Fanfonden 341:18; Nationshistoriefonden 5.944:52; Porträttfonden 1.382:19; Pianofonden 4.209:62; Fackeltågsfonden 1.000:—; Kassareserver: Å arvoden och löners konto 250:—; Fonderade medel å inventariekontot 1.152:75; Fonderade medel å tryckning och exp.-kostnaders konto 1.700:—; Fonderade medel å spex och kamratmötes konto 300:—; Hembygdskassan 367:79; Preparatkassan 1.364:03; Honorariekassan 1.023:—; Bibliotekskassan 2.691:10; Musikkassan 790:54; Internationella kassan 3.335:18; Reservkassan 7.215:43; Nationskassan 1.500:—; Förskottade avg. för Ergo 458:50; Summa kronor 37.038:23.

4. Tredje kurators huvudbok för handlånekassan 31 dec. 1954.

Tillgångar: Kassa 669:95; Bank 4:14; Postgiro 20:31; Utestående lån 7.072:—; Utestående räntefordringar 329:80; Summa kronor 8.096:20.

Skulder: Nationskassan 5.000:—; Handlånekassans kapital 3.096:20; Summa kronor 8.096:20.

5. Självhjälpsföreningens huvudbok år 1954.

Tillgångar: Terminsavgifter 554:—; Ordinarie lån 14.225:—; Handlån 11.215:—; Handlåneräntor 1.296:86; Upl. Ensk. Bank A/B 956:13; Studielånefonden 35.218:75; Ränfefria borgenslån 18.855:—; Kassabehållning 499:34; Postgiro 2.969:04. Summa kronor 85.789:12.

Skulder: Grundfonden 20.126:67; Komminister Jonssons donation 46.807:45; Ränfefria borgenslån 18.855:—. Summa kr. 85.789:12.

In memoriam.

En märklig levnad avslutades, då kyrkoherden em. teol. lic. **Johan Aron Kjellander** vid 87 års ålder avled i Uppsala den 25 nov. 1954.

Där det sydsvenska höglandet går in i norra Halland låg hans födelsebygd. Källsjö socken är gammalt gränsland, Fanns danskt påbrå i den gamla bondesläkt från vilken han härstammade — kom därifrån ljuslyntheten i hans väsen?

17-årig kom han ensam till Göteborg för att gå i skola, träffade tillfälligt en arbetare, som gav honom husrum. U. L. Ullman var då lektor vid läroverket. Han hyste personligt intresse för sina elever och tog sig an gossen. Mellan dem uppstod en vänskap, som då Ullman blev biskop i Strängnäs, ledde till att Kjellander — efter studier i Uppsala — prästvigdes för Strängnäs stift (1895).

I Österåkers kaplansgård (tonvikt vid första stavelsen, orört 1600-tal, nu tyvärr borta) och i det idylliska Torshälla fick han sina första tjänster. Längre stannade han ingenstades, längst i Vallby, dit kallelse förde honom till kyrkoherdetjänsten (1909), utbytt mot Kjula (1919).

Fortsatta studier för Söderblom, Stave och Kolmodin ledde till teol. lic.-examen 1906. Denna i förening med en seg tåga, ett klart intellekt och lätthet att umgås med människor möjliggjorde det dubbelarbete i kyrka och läroverk, han under ett 20-tal år utförde vare sig han under Vallby—Kjulatiden var e. o. lektor i Södertälje och Eskilstuna eller han som läroverksadjunkt i Visby (från 1922) verkade i olika tjänster vid domkyrkan, i staden eller på den gottländska landsbygden. Hans gottländska förbindelser och hans vitalitet samverkade vid hans avgång som läroverksadjunkt (1932) till att han sökte och erhöll Hejde-Väte pastorat. En märklig sak med hänsyn till hans ålder, att Domkapitlet gav honom förslag och att församlingarna valde honom. Under fem år upplevde han i denna kulturhistoriskt intressanta och vänliga miljö en

rik sensommar. Då han avgick som kyrkoherde (1938) inträffade således det egendomliga att han för andra gången blev emeritus med rätt — efter tidigare ansökan och riksdagsbeslut — att uppbära två pensioner.

Endast obetydligt ha dessa konturer av ett arbetsfyllt och växlingsrikt liv kunnat antyda vad han utträttat och betytt. Framförallt ha de ej kunnat göra rättvisa åt hans personlighet. Den klassiska väg han gick genom svårigheter och försakelser till högre studier förutsätter utom fallenheten för dessa en stark vilja och förmåga att övervinna motstånd. Detta gömdes hos honom bakom en mjuk attityd och kompletterades av starka gemenskapsdrag, som gjorde hans färd bland människorna lätt. Han vann dem genom sin glada vändighet, som ej uteslöt en fridsam sälta. Med den kryddade han sin samvaro med oss. Den tacksamhet som band gamla elever och konfirmander vid honom tog sig uttryck i att de ofta lät höra av sig. Med de gamla församlingarna — med en av dem efter mer än femtio år — bestod bandet ännu vid hans sista färd.

Per Axel Björkman

Lars Jernbergh var från första dagen i Uppsala till sin levnads slut Uppsalastudenten i all sin omedelbarhet. Ingalunda »den glade studenten». Ty »en perdurera gläd sinnesbeskaffenhet», som filosofen talar om, är icke så mycket värd. Glädjen måste vara bemängd med bekymmer och sorg, annars kan den icke uppfattas. Men en oförfädd optimist, som icke låter sig nedslås av några motgångar. En entusiast för godheten och glädjen.

Lasse tillhörde ett gäng på gamla Hörnan vid Stora torget, i vilket hans lynne och begåvning fick spela fritt bland flera blivande prominenta figurer. Han var en flott penntecknare, snabbritare och tillfällighetsskald. Han satte stil och flykt på många nationsfester. Mången omdömesgill har vittnat, att Lasse Jernbergh borde ha blivit konstnär.

Sin hovrättsexamen tog han i ganska laga tid och blev ett par år därefter kronokassör i sin hemstad Eskilstuna. Det kanske vore synd att säga, att han skötte sitt livs befattning med entusiasm (hur många gör det?). Men allt gick väl, och man hörde ingen klagan från något håll.

Lasse var ingen förespråkare av, att det fanns så gott om terminer i Uppsala. Men dygnets timmar voro för många för den verkliga entusiasterna. Vem av hans kamrater i Uppsala skulle kunnat ens drömma om, att glädjekonstnären Lasse skulle bli stiftare av och ordf. i Södermanlands fältskytteförening samt av Eskilstuna skyttegille och ledamot av Skytteförbundets överstyrelse och därtill redaktör för Svensk

skyttetidning i ett kvarts sekel. Offentligt erkännande härför bevisade hans verkliga insats i ett den tiden allt annat än populärt företag.

Närmare hans hjärta låg att åskådliggöra den bildande konsten för en större allmänhet. Till den ändan stiftade han Eskilstuna konstförening (som nyligen fått sitt bofasta hem i gamla lasarettbyggnaden) och tog initiativet till riksförbundet för bildande konst. Många tavelutställningar ordnade han och övertalade konstnärer och konstföreläsare att komma till Eskilstuna och lära intresserade att se och förstå måleri och skulptur.

Studentsången ansåg han vara en bildningsfaktor av stor betydelse. Det var därför självklart, att han skulle vara med vid stiftandet av Södermanlands Sångarförbund, vars ordförande han var under de första åren.

Det är kanske för mycket sagt, att Lars Jernbergh var den ende kulturbäraren i sin stad i århundradets början. Men han var säkerligen den främste. Han var en lysande talare, när så behövdes, hade lätt att samsas med vem som helst. Så akademisk han var i anden, var han dock den sanne demokraten i umgänget. Svåra sorger undgick han icke, och sjukdom ansatte honom på sistone. Men ännu i sitt 83 år var han Uppsalastudenten »Våren är flydd men med glödande runor hela dess härliga saga finns kvar». Den andra strofen i storglunten innesluter i sin knappa målning Uppsalastudenten Lars Jernbergh i liv och anda.

David Nylund

En ung fängelsedirektör blev en gång i början på 1900-talet kallad att å den svenska statens vägnar pröva en ny giv i kriminalvården för unga brottslingar, 15—17-åringarna. Han skulle visa att det lönade sig bättre att fostra på en öppen anstalt än att straffa på ett fängelse, även om denna fostran bar det stränga namnet tvångsuppfostran. Lagen om tvångsuppfostran tillkom 1902 och trädde i kraft 1905, när pojkanstalten på Bona i Östergötland tog emot sin första elev. Direktören för Bona, **Knut Blomquist**, hade medverkat redan vid anstaltens grundande.

Tvångsuppfostran sattes alltså i verket, blev en framgång och utsträcktes under andra namn till nya grupper lagbrytare — så är ungdomsfängelset för 18—20-åringarna en direkt avläggare. Efter välförrettat värv avskaffades tvångsuppfostran 1948, då också Bona lades ned som uppfostringsanstalt och dess tidigare klientel i huvudsak omhändertogs av ungdomsvårdsskolorna, som även de arbeta efter samma principer som Bona.

Knut Blomquist var Bonas direktör till 1935, då han pensionerades.

För några dagar sedan gick han ur tiden 87 år gammal. Han fick uppleva ett lysande utvecklingsskede i svensk kriminalvård, först såsom pionjären och banbrytaren, sedan som den respekterade auktoriteten, sist under sitt otium som den vakne och milde kritikern. Som anstaltschef hade han förnämliga egenskaper. Vad en medarbetare längst skall minnas är hans brinnande religiöst färgade tro på uppgiften och hans djupa humor, när han med patriarkalisk myndighet fullföljde sin strävan: att göra sina kära Bonapojkar till rättskaffens, arbetsamma och frimodiga människor.

Bertil Forssell

Rektor Nils Lundqvist

Den 28 maj 1954 avled efter en längre tids ohälsa förre rektorn vid Högre allmänna läroverket å Södermalm **Nils Lundqvist**. Sorgebudet drabbade många hårt och väckte icke minst bland gamla landsmän av Södermanlands-Nerikes nation stor sorg och saknad.

När jag hösten 1902 skrevs in i nationen, var det särskilt två gestalter som gjorde starkt intryck på den nyblivne studenten. Den ene var förste kuratorn Marcus Hult, av vännerna ofta kallad Hurcus Malt, en man med mäktig stämma och »hurculiska» krafter men också med ett vänligt leende och oändligt goda ögon. Den andre var nationens bibliotekarie Nils Lundqvist, som redan följande vårtermin efterträdde Hult såsom förste kurator.

Det som kanske först frapperade hos Nils Lundqvist var att han såg så bra ut. Landsmännen voro icke alltid så vackra som man hade kunnat önska, men »herr Nils», som vi gärna kallade honom, var en ovan-

ligt ståtlig ung man: ett ädelt format huvud och en gestalt som en Apollo — en synnerligen kraftigt byggd Apollo. Till de argument han som förste kurator ansåg sig böra tillgripa mot tredskande, i studier försumliga och i affärer slarviga landsmän hörde att han tog dem i kragen och lyfte dem från golvet under ruskningar, som utan tvivel voro ägnade att väcka det slumrande samvetet. Hans blå ögon fingo vid sådana tillfällen en hotande glans. Annars var han i hela sitt väsen en sann humanist i detta ords nu så moderna dubbla betydelse — en man som genom breda och djupa humanistiska studier nått fram till en i sanning human livs- och världsåskådning. När hans anföranden och tal, alltid tankrika och välformade, stundom smyckades med stålblanka romarcitat, så var det för visso inga löst anbrakta prydnader utan naturliga uttryck för en genom självständigt tänkande mognad personlighet.

Själv räknar jag det som en stor förmån att ha fått tillhöra det matlag där han var oomstridd hövding. Andra medlemmar av kretsen voro liksom Nils Lundqvist gamla strängnäsare: Einar Petri, Hilding Lenander, Hugo Wikander, Ruben Mattson, Gustaf Ahlbäck, och till dessa slöto sig några nycopensare: John Palmgren, Gustaf Jacobson, K. G. Ploman, min bror Carl och som den yngste jag. Efteråt har det slagit mig vad jag då uppfattade som självklart, nämligen att det i denna krets aldrig förekom plumpa historier eller råa skämt. Samspråket rörde sig kring studentliv, politik, litteratur, musik, stundom också om studierna. Nils Lundqvist var framför allt litterärt intresserad och särskilt en hängiven beundrare av Karlfeldt, som han gärna reciterade. Det var detta hans intresse som i sinom tid tog sig uttryck i den fina studien »Bibliskt och religiöst hos Karlfeldt», år 1939. Själv var han en god skald, med utpräglad smak för korta, märgfulla uttryck och sinnrika bilder. Skall något bestämt ideal utom de klassiska auktorerna och Karlfeldt nämnas, så bör det vara Tegnér.

Hans sångmö var alltså av Pinden, men ock av Pungmakarbo. Närmare bestämt hade hans vagga stått i det fonetiskt beryktade Viby i Nerike, han förblev alltid en trogen son av denna bygd, och han läste med äkta uttal och stark inlevelse sagor och äventyr av Djurklou. Sina första studieår tillbringade han också vid Karolinska läroverket i Örebro, men sedan fadern blivit kyrkoherde i Gryt flyttade han till Strängnäs.

Det var också den gamla lärdomsskolan i domkyrkans skugga som gav riktning åt hans strävanden. Ingenting var självklarare än att han skulle bli klassiker. Vad universitetet då hade att erbjuda på detta område var också av allra högsta klass, greken August Danielsson och latinaren, tillika sörmlänningen, Per Persson. Egentligen borde väl Nils Lundqvist ha stannat vid universitetet, men liksom så många

andra såg han sig efter licentiatexamen nödgad att söka sig ett levebröd, och han valde lärarbanan. Detta innebar dock för den forne alumnen vid gymnasiet i Strängnäs ingenting av resignation. Han var en boren lärare och fostrare, han älskade svensk ungdom och ägnade sig helhjärtat åt arbetet i skolan. Att han också lyckades i detta, därom skulle många vittnesbörd kunna anföras. När år 1920 ny rektor skulle utses vid Södermalms läroverk, tedde sig dåvarande adjunkten Lundqvist för kollegerna som självskriven till cheftjänsten, och när han omsider avgick som rektor, syntes det lika självfallet att han skulle kallas till det ärorika läroverkets inspektör.

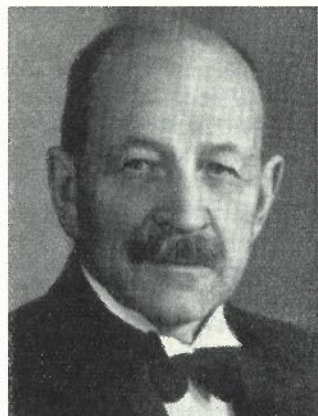
Här är icke platsen att skildra hans insatser som klassisk filolog, som ledare för ett stort provårsläroverk i Stockholm, och som främjare av det frivilliga försvarsarbetet i vårt land. Hans främsta bidrag till latinstudiet är säkerligen den latinsk-svenska ordbok som han år 1945 utgav i samarbete med Axel Ahlberg och Gunnar Sörbom. Om hans lärargärning har en som stått honom nära i arbetet, professor Axel Lindqvist, sagt att han som rektor kom idealet så nära som det är möjligt i denna ofullkomlighetens värld. »Lika rätträdig och pliktrogen som anspråkslös, generös och hjälpsam hade han tid och kraft, medkänsla och förståelse för alla de parter mellan vilka en rektor är ställd: lärare och lärarkandidater, elever och målsmän, samhällets myndigheter och dagspressens tjänare». Och en gammal lärjunge, professor Folke Lindberg, sammanfattar sina intryck i dessa ord: »Hos honom, skolmannen, latinaren och landstormsofficeren, förenades på ett ovanligt harmoniskt sätt arvet från Rom, den svenska humanistiska traditionen och det begynnande 1900-talets starka nationella patos».

Nils Lundqvists patos bar, vare sig det gällde landets försvar eller ungdomens fostran, en starkt etisk prägel. Uppvuxen i ett gammaldags svenskt prästhem, där de kulturella traditionerna voro starka och de ideella värdena självklart sattes före alla materiella intressen, behöll han livet igenom en ideell livssyn, som endast fördjupades med åren. Han var en ovanligt helgjuten personlighet, orädd, offervillig, ädel i tanke och gärning. Han kunde med hög buret huvud nalkas sitt Umbrien, skuggans land, han kunde med sin älsklingsskald säga:

I aftonlandet är min ro belägen,
mitt Emaus bland kullarna vid vägen.

Erik Wellander

Det finns snart inte många kvar av de gamla lärarna från 10- och 20-talets Nyköping. Med **Henrik Oldenburg**, som avled den 5 februari 1955, gick åter en av de gamla ur tiden. Henrik Oldenburg var min

Läroverksadjunkt Henrik Oldenburg

klassföreståndare och lärare i matematik i hela gymnasiet och jag ärar i honom minnet av en utomordentligt skicklig och nitisk lärare; jag sörjde bara över att inte ha honom även som lärare i fysik, hans andra huvudämne.

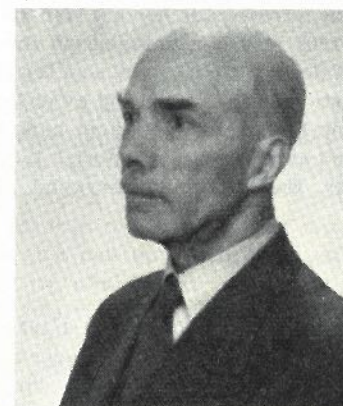
Pojkar vill gärna ha öknamn på sina lärare. Men det fanns några som aldrig fick öknamn och det tror jag berodde på att dessa lärare hade en respekt med sig som var okonstlad och gav en känsla av trygghet; det fanns ingenting som man önskade göra löjligt eller framhäva för att därmed nedsätta lärarens auktoritet. Henrik Oldenburg hade inget öknamn, men däremot användes hans förnamn i den familjära formen Hinke, och det kallades han redan under skol- och studentåren.

Hinke kom som 3-åring till Nyköping, där fadern var postmästare, blev student där 1891 och efter fil. lic.-examen i Uppsala 1898 återvände han efter några års lärarförordnanden på olika platser till Nyköping, där han var adjunkt i matematik och fysik till pensionsåldern 1939. På senare år bodde han i Umeå, där hans son Ingmar är förste länsnotarie. Jag tror inte jag överdriver, när jag säger, att Henrik Oldenburg var läroverkets skickligaste lärare i matematik och fysik, och han undervisade alltid på realgymnasiet. Hans undervisning var personlig och stimulerande, och det gavs intet avkall för bristande preparering av uppgifterna. Hinke höll noga på att man skulle prestera skrivningar i matematik, inte endast leverera uträkningar. Han ansåg inte en uppgift vara löst, förrän eleven även begripit den. Och de som inte begrep blev ohjälpligt efter. Hinke använde sig inte av gängse läroböcker utan bedrev sitt eget system med hektograferade blad, som

vi kort och gott kallade för »Hinkes lappar». Varje ny uppgift genomgicks metodiskt och grundligt och hela gymnasiekursen var en logisk uppbyggnad från första till fjärde ringen. Och även om det var tråkigt att sitta i R I och hyfsa långa rader av binom och trinom medan latinerna låg före i sin kurs, förstod man efteråt vilken nytta man hade att lägga en säker grund för varje följande område inom ämnet. När man i dessa dagar ser vilken brist det är på matematiklärare, må man skatta sig lycklig att ha haft Henrik Oldenburg som lärare.

Henrik Oldenburg hade intressen även utanför skolan. Han var ledamot av folkskolestyrelsen och styrelsen för kommunala flickskolan. Han var under många år ordförande i idrottsplatskommittén och likaså under många år befälhavare för Nyköpings landstomsområden. Att han fullgjort alla sina uppdrag med nit och oväld därom råder ingen tvekan. Men på dessa poster kanske det gått att finna andra män, som kunnat sköta de uppgifterna, men läraren Henrik Oldenburg vill jag inte ersätta med någon annan.

Sven Frigell

Rektor Benkt Söderborg

För att kunna skriva om och rätt bedöma **Benkt Söderborg** bör man helst ha sett honom under hans dagliga, strävsamma arbete vid Norra real i Stockholm. Han har räknats som en av våra svenska läroverks förnämsta skolmän.

Under tjugo år var han chef för Norra realläroverket i Stockholm, där han efterträdde rektor C. Svedelius. Dennes idrottsliga intressen tog han också i arv. Han var en friluftsmän i ordets bästa bemärkelse.

Gärna deltog han i sitt läroverks påskfärder till Storlien. Han hade en tåga av seg uthållighet. Att sträva uppför en fjällrygg, eller pressa sig fram mot vinden var något, som gav honom en känsla av tillfredsställelse.

Till Uppsala kom han hösten 1898 och lämnade staden vid slutet av år 1903. Han bodde på Fjellstedtska studenthemmet, varför han rätt litet syntes till på nationen. Var så under några år ute som lärare, men återupptog sina studier vid Stockholms högskola, där han 1913 blev fil. dr. 1926 blev han rektor vid Norra real, och kvarstod till uppnådd pensionsålder. Som lärare var han lugn och vederhäftig. Hans kamrater, hans gamla elever och de många lärare, som fått sin fostran vid hans läroverk, minnas honom med tacksamhet.

M. Essén

Nils Adolf Wattring. På 1890-talet fanns vid läroverket i Nyköping tre bröder Wattring. Knut blev militär, och man väntade, att också Adolf, född 1882, skulle välja den banan. I stället kom han hösten 1900 till Uppsala, där han enligt katalogen läste juridik. Historia var dock den disciplin, som mest intresserade honom. Han stannade blott ett par år vid universitetet. 1902 blev han antagen vid Svea livgarde, och ägnade sig sedan helt åt den militära banan, som för honom hade en klart ideell grund. 1925 måste han dock på grund av ohälsa gå på övergångsstat. Som redaktör för Militär tidskrift kom hans historiska och militära kunskaper till god användning. I Historisk tidskrift har han också skrivit en del artiklar. En osjälvisk, rakryggad personlighet, en god svensk officer.

M. Essén

Fil. dr **Erik Bruhn**, född 5/9 1885, död 30/4 1954, har gått bort i en ålder av nära 69 år. Därför skall här några rader ägnas hans minne.

På sin hemort, Härslöv i Rönnebergs härad, där föräldrarna hade en stor lanthandel, hade han förvärvat en förtrolig kännedom om allmogemålet och om folkets levnadssätt och tänkesätt, som skulle komma hans framtida verksamhet väl till godo. Efter skolgång i Hälsingborg kom han som student till Lund. Här nedlade han ett plikttroget och intresserat arbete i studentkårens och Akademiska föreningens angelägenheter. Under studiet av ämnet Nordiska språk rycktes han med av det förnyade intresse för dialektstudiet, som dåvarande docenten Ernst Wigforss framkallade.

Bland de akademiska lärarna i ämnet Nordiska språk var också nuvarande professor Jöran Sahlgren en banbrytare inom den nyare ort-

namnsforskningen, som väckte Erik Bruhns intresse för denna forskningsgren. Det fält av ortnamnsforskningen, där han framför allt gjorde en insats, var insamlingen och utforskandet av ägonamn eller marknamn, där han var en av pionjärerna på området. Hans disputation, Ägonamn i Rönnebergs härad, var den första avhandling i Sverige, som behandlade ett dylikt ämne. Den var avsedd att följas av en andra del, men en svag hälsa och därigenom nedsatta krafter medgav inte fullföljandet av planen.

Då Sydsvenska Ortnamnssällskapet stiftades 1925 var Bruhn en av stiftarna, var ifrån början revisor och snart även styrelsemedlem, och inom styrelsen gjorde han en värderad insats genom sin erfarenhet och sitt sunda omdöme.

På Landsmålsarkivet i Lund var Erik Bruhn en kunnig och intresserad medarbetare igenom många år, och ännu två månader före sin bortgång var han dagligen i verksamhet där. För övrigt var han sysselsatt med bearbetningar och utredningar av dialektuppteckningar från skilda delar av Skåne i avsikt att göra dem bättre tillgängliga och såsom en förberedelse för kommande ordboksarbeten. Vi minnas med tacksamhet hans rättframma och flärdfria väsen.

I. Ingers

Josef Lindgrens spröda livstråd har brustit — påfrestningen blev för stor. Det kännes mycket smärtsamt för alla som kände honom närmare, hans forna kolleger, vänner, lärjungar. Rikt begåvad, en markant personlighet med särpräglad kvickhet och stillsam humor blev han gärna medelpunkten i kamratkretsen, samtidigt som han var försynt och tillbakadragen. Han gick helt upp i sin läraregärning. Josef Lindgren var nog fordrande, men alla vittnar om den utomordentliga klarhet, som utmärkte hans undervisning. Som matematiklärare var han oöverträffad. Tacksamma lärjungar kommer länge att minnas honom. I kamraternas hjärtan skall han alltid leva.

Ragnar Gullstrand

Sten Lindeberg växte upp i det vackra, konstnärliga hemmet på Trädgårdsgatan i Nyköping. Hans fader, direktör Otto Lindeberg, var bl. a. känd som framstående konstkännare. Sten föddes 1894, blev student i Nyköping 1912. Han valde läkarens kall. Så småningom hamnade han i Stockholm, utbildad till hjärtspecialist. Han dog den 16 juni 1954, blott 60 år gammal.

Från hemmet hade han fått starka konstnärliga intressen. Han skaf-

fade sig en konstsamling, koncentrerad visserligen på ett fåtal konstnärer, men i stället utomordentligt representativ. Hans omdöme om konst var klokt, skarpt och fint. Många konstnärer funno i honom en god hjälpare.

M. Essén

Fil. dr Tim Jansson

Den 6 augusti 1954 avled fil. dr **Tim Jansson** efter en kort tids sjukdom.

Doktor Jansson föddes i Örebro 1895 och blev student 1913. Han fortsatte sedan sina studier och disputerade för doktorsgraden i matematik redan vid 24 års ålder år 1919. Under åren 1919—1920 studerade han vid Sorbonne och Collège de France i Paris. Efter hemkomsten från Paris 1920 kom han in i försäkringsinspektionen som t. f. revisor. Han gjorde här en mycket snabb karriär och blev 1935 byråchef för försäkringsmatematiska ärenden. År 1938 knöts han till Svenska Personalpensionskassan som chefsaktuarie och utnämndes år 1942 till vice verkställande direktör hos företaget. Doktor Jansson var en av landets främsta experter på skatte- och pensionsfrågor och blev därför mycket anlitad i olika nämnder och statliga utredningar. Sälunda var han bl. a. ledamot av Stockholms stads prövningsnämnd 1931—1934, ordförande i taxeringsnämnd i Stockholm 1933—1938 och ledamot i Svenska livförsäkringsbolags skattenämnd sedan dess tillkomst 1939 samt biträde som försäkringsmatematisk expert vid flera statliga pensionsutredningar. Han var även sedan 1947 ledamot av styrelsen för Svenska Aktuariöföreningen.

Doktor Jansson, som under årens lopp haft så mångsidiga intressen och dokumenterat sin höga begåvning i olika sammanhang, har alltid med omutlig rättrådighet och grundlighet genomfört sina uppgifter. Hans skicklighet var beprövad och allmänt erkänd.

Doktor Jansson gick bort i sina bästa år. Saknaden efter honom är stor, liksom också tacksamheten över hans livsverk. Minnet av hans insatser kommer att bli bestående.

Lars-Olow Nyberg

Några byggnadsfrågor.

1.

I nationens förvaltningsdirektion ha vi de sista åren haft tre olika byggnadsfrågor före: Arkadiens bottenplans förnyande, Nationshusets om- eller tillbyggnad samt nya bostadshus för nationens studenter och studentfamiljer. Vid behandlingen av de båda senare frågorna har nationsnämnden biträtt förvaltningsdirektionen.

Den första frågan sammanhänger med en olycka, som studentbostadsflygeln råkat ut för. Bottenplanet ligger i marknivå, någon källare finnes icke och enligt konstruktörens föreskrift lades golvet icke på balkar utan direkt på den hårdpackade marken, när huset byggdes, Av ena eller andra anledningen blev emellertid marken närmast under golvet utan vår vetskap så småningom porös. Med tiden uppträdde olika förskjutningar i golvet och till sist visade det sig vid en närmare undersökning, att avloppsledningar fördärvats och att marken förskjutit sig så mycket att hallens marmorgolv måste brytas upp, ledningar läggas om, balkar läggas in i golven, cisternen i pannrummet och pannorna lyftas och golven helt förnyas i större delen av huset. Kostnaderna härför beräknas komma att uppgå till omkring 25.000:— kronor. En mycket stor tröst i nöden var att direktör C. A. Carlén på Yxhult, som 1937 skänkte oss marmorgolvet, förnyade sin gåva och skänkte oss ett nytt golv. Nationen är honom mycket stor tack skyldig för den mycket kärkomna presenten.

De båda andra frågorna gälla nationshuset och studentbostäder. Sedan nationen i 80 år knogat för att få till stånd ett eget hem kunde tanken förverkligas 1897. Vid den tiden rådde byggnadskris i Uppsala — en billigare tid att bygga i ha vi knappast haft. Trots detta byggde nationen ett mycket litet nationshus. Planer på större hus kasserades och man var länge nöjd med att så skett. Man tyckte litet romantiskt

att man i en gammal trädgård fört upp ett litet vackert hus, i rätt hög grad en kopia av ett franskt slott. När jag kom till Uppsala ansågs det allmänt vara det vackraste nationshuset. Till det inre hade huset många fördelar. Framför allt låg dess vardagsrum och festsal mot söder och universitetsparken, något som landsmännen under årens lopp satt särskilt värde på. Och dess runda torn med det vackra biblioteksrummet i bottenvåningen och den runda Gustavianska salongen en trappa upp skattades nästan lika högt. När man så åtskilliga år senare fick ett större musikrum intill salongen var man storbelåten.

Men man hade byggt sitt hus just vid den tidpunkten, när studentkåren och nationen voro som minst i storlek. Kåren 1.400 å 1.500 och nationen 125—150 studenter. Efter den tiden har studentantalet både här och i de andra universitetsstäderna växt i ett sträck, på sistone snabbare än förut. Det är mer än 3 å 4 gånger så många studenter i Uppsala nu som på 1890-talet. Kåren 6.310 och nationen 579 studenter. Så ha studentskorna kommit. I seklets början voro de helt få, åren 1915 och 1925 ånnu bara 10 % av studentantalet men numera mer än 30 % eller en tredjedel av hela antalet. I vår nation 180 st. Och förmodligen komma de att bli fler. Helt naturligt ha därmed studentäktenskapen, som i seklets början och långt senare voro praktiskt taget okända nu kommit till. För 3 å 4 år sedan hette det att 900 studenter voro gifta och man förfasade sig; nu sägs att antalet skall vara uppe i 1.400. I vår nation åro 65 studenter gifta. Vi ha alltså helt nya behov av studentbostäder ån för 50 år sedan, ja bara för 18 år sedan, då vår studentbostadsflygel, Arkadien, med sina 66 rum var färdig för inflyttning.

Medlemmarna av vår nation ha i detta avseende varit bättre ställda ån andra. Enligt vad man nyligen räknat ut i Västmanlands-Dala nation bodde 1954 22 % av Södermanlands-Nerikes medlemmar i moderna studentbostadshus medan norrlänningarna inte kommo upp i mer ån 14 % och V-dalingarna själva till blott 11,5 %. Utom i Arkadien bodde södermanland-närkingarna givetvis i Studentkårens, Stiftelsen Uppsala Studentbostäders och Studentstadens hus. Men de räcker inte alls till varken för dem eller för de andra studenterna. I Studentstaden står 10 i kö för varje enkelrum eller familjebostad som annonseras ledig.

För några år sedan hemställde Stockholms, Norrlands, Västmanlands-Dala och Södermanlands-Nerikes nationer till drätselkammaren i Uppsala om att i kv. Triangeln på andra sidan Enköpingsvägen från Studentstaden räknat erhålla byggnadsmark för uppförande av ett antal studentbostadshus. Varför vände man sig till drätselkammaren frågar säkerligen de flesta äldre studenter. Jo, efter en utredning rörande studenternas ekonomiska förhållanden, föreslog regeringen i proposition nr 99 till 1950 års riksdag att företag som i någon av de 4 kärorterna i Sverige ville uppföra studentbostadshus skulle utan

ersättning få iordningställd byggnadsmark av kommunen samt av staten en kraftig subvention till sänkande av produktionskostnaderna med upp till 50 % och 1.100 kronor per rum till möblering, allt under förutsättning att vissa regler rörande uppförandet och förvaltningen av huset godtoges samt att kommunen är representerad både i styrelse och i revision. Propositionen antogs av riksdagen.

Att under sådana förhållanden bygga studentbostadshus är ifråga om finansieringen en väsentligt lättare historia ån förut. Följaktligen ha alla nationer i Uppsala på ett eller annat sätt engagerat sig eller avse att göra det. Men framför allt har Studentstaden med sina 429 enkelrum och 46 familjelägenheter under åren 1952—1954 på den grunden tillkommit för en kostnad av drygt nio miljoner kronor.

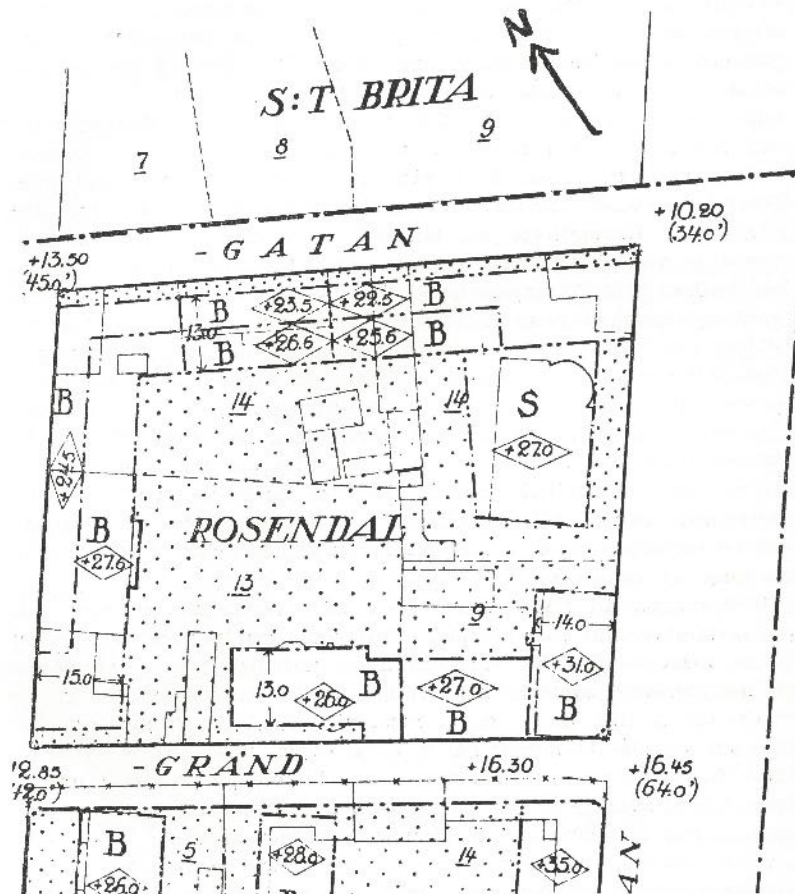
De fyra nationernas framställning om mark i kv. Triangeln har ånnu icke kunnat besvaras därför att platsen för krematoriet i Uppsala skall bli en annan ån den förut påtänkta och byte av mark i anledning härav ske mellan Universitetet och Domkyrkoförsamlingen och där-efter mellan Universitetet och staden och alltsammans år till slut beroende av vissa långsamma lantmåteriförrättningar. Till slut ha planerna rörande kv. Triangeln överflyttats till det intilliggande Karlsrområdet. Där har förslag till stadsplan i dagarna kunnat upprättas och de fyra nationerna jämte ev. någon mer kunna där få byggnadsmark. Platsen ligger knappt 5 minuter längre ut ån Studentstaden och denna ligger i sin tur 10 minuter från Universitetshuset. Efter diskussioner i förvaltningsdirektionen och nationsnämnden och framställning till nationsfullmäktige ha de beslutat hemställa om plats för 140 enkelrum och 30 familjelägenheter. Därmed borde vår nations behov kunna vara relativt tillfredsställda för en tid framåt om icke studentantalet fortsätter att öka. När arbetet kan sätta i gång år det alldeles för tidigt att nu sia om.

Vi återvända till nationshuset. I det fallet ha vi icke att vänta någonting bistånd av stat eller kommun. Våra egna krafter räcka icke heller till, vi måste — som förr och som andra nationer gjort — vända oss till hembygden. I samband med firandet av 300-årsjubileet 1952 gjorde vi det och ha tills dato i gåvor mottagit c:a 147.500 kronor och fått löfte om c:a 106.700 kronor när vi börja bygga. Tillsammans ha vi sålunda för närvarande c:a 255.000 kronor till förfogande. På grund av vissa kända svårigheter ha vi det sista året icke varit mycket verk-samma. Men så snart tiden år lämplig få vi börja igen.

Under tiden ha vi sinsemellan och tillsammans med arkitekt Artur von Schmalensee diskuterat våra behov och möjligheter. När vi började diskussionen var det icke bekant vilken tillströmning man kunde vänta i framtiden. Hösten 1954 kom SFS:s prognos. Skulle den vara riktig skulle vi 1965 vara uppe i ett antal av bortåt 1.000 nationsmedlemmar.

För den som nu varit med i strax 50 år låter siffran rent överklig. I varje fall måste man dock vara beredd på helt andra siffror än dem vi tidigare laborerade med.

Under våra diskussioner kom vi i början till det resultatet att man borde undersöka om vi inte kunde rymma ut alla rummen på vinden, sänka nationssalens tak till jämnhöjd med de övriga och så inrätta festsal och kök på vinden och ändra så litet som möjligt i nationshu-

Kv. Rosendals stadsplan av år 1936. 100 m. mellan Järnbro- och S:t Johannesgatan. S:t Larsgatan går i riktn. SO-NV.

set i övrigt. Arkitekten trodde icke på förslaget och så småningom har vi allmänt lämnat planen, särskilt sedan framtidsprognosen blev bekant.

Arkitekten kastade så fram ett förslag att vi skulle bygga till nationshuset i rät vinkel norrut med begynnelse ungefär i nationshusets nordöstra hörn och med avslutning vid Carthagos vägg. Vi fick en stor festsal från och med musikrummet och norröver. Den gamla kunde vi använda som vardagsrum och förrum till festsalen. Och när vi hade verkligt stora tillställningar kunde vi placera presidiet i salongen och festborden i både den gamla och den nya salen. Moderna toaletter kunde anläggas under den nya festsalen och entré och garderob kunde bli mycket större och bättre än nu. Nuvarande klubb- och övre toalett kunde bli kök. Några ytterligare önskemål diskuterades. Förslaget var i många avseenden elegant. Det gamla huset berördes knappast av tillbyggnaden varför dess fördelar bibehölls. Och tillbyggnaden gav mycket av vad man önskat. Lösningen står i god relation till 1897 års byggnad och är pietetsfull mot denna.

Men förslaget har en stor nackdel. Det i stadsplanen förutsedda huset 3 meter från S:t Larsgatan kan icke byggas söder om det nya vinkelhusets norra gavelvägg. Hur vi än vrida och vända på förslaget och funderingarna kunna vi icke komma ifrån att undersöka bärigheten av den från början mycket främmande tanken att sammanbinda nationshusets östra gavel med ett helt nytt hus utefter S:t Larsgatan med gaveln mot Järnbrogatan och universitetsparken. Det blir i så fall fråga om att riva tornet i nationshuset, Brundisium, Carthago och kanske fler hus. Men då blir det också en fråga om våra finansiella möjligheter, icke bara att utbygga nationshuset utan också att uppföra det helt nya huset. På den frågan är jag icke beredd att svara nu. Låt oss först se vad arkitekten kan föreslå i fortsättningen av diskussionen.

Det kunde vara mycket att tillägga både till förklaring av dagens läge och framtidens behov liksom också till en mera ingående diskussion av vissa specialfrågor. Kanske kan det bli en fortsättning nästa år.

J. L. Szs

Minnen från svunna tider.

När jag kastar en blick på nationens porträttkatalog av 1905 stiga en massa minnen upp från senaste sekelskiftet. Den tidens hedersledamöter äro väl samtliga döda. Somliga av dem lärde jag känna under studenttiden, andra långt senare. Där är den gamle apotekaren And-

berg, även föreståndare för brännvinsutskänkningsbolaget i Uppsala. Vi var nära att dansa andan och anden ur kroppen på honom när vi drog in honom i ringen vid invigningen av det nya nationshuset 1897. Och där ser jag den gamle lektor Hjalmar Kempff, som skänkte oss etymologien för namnet Stockholm (= Stockhumla, en trakisk eller tessalisk gudinna), och som i Gävle uppges ha använt 1500-talets engelska bibelöversättning som underlag för talövningar. De vördiga prästmännen U. L. Ullman, Kurt Fredrik Karlson och Harald Ahlberger mindes jag från min skoltid, men umgänget med Hjalmar Öhrvall gjorde nog ett djupare intryck på mig än Ullmans dogmatik. Kulturhistorikern Johan Wahlfisk, den gamle trevlige prostens, satte jag stort värde på.

Hösten 1897 firades en avskedsfest på nationens gamla lokal vid Ö. Agatan ovanför Thaddis, nuvarande Lundeqvistska Bokhandeln. Jag minns inte mycket av den mer än att dåvarande andre kurator den gamle Arvid Möller, livligt uppmanade mig att deltaga, ty »det skulle bli ett minne för livet». Så mycket bättre kommer jag ihåg recentiorsfesten i det nybyggda nationshuset. Förste kurator var den unge docenten Rutger Sernander, och han höll ett utomordentligt hälsningstal till de unga recentiorerna. Det berörde de då modärna tidsströmningarna, 80- och 90-talens, med hänvisningar till den Skandinaviska skönlitteraturen, till de stora dramatikerna, till Brandes, Strindberg, Kjelland, Lie, Garborg o. s. v. Det öppnade verkligen nya horisonter för de nykomna landsortsstudenterna. Men så småningom vidtog festen med den myckna punschen och den ringdans och sång, som då var övlig. Den s. k. hornboskapen hörde eller såg jag aldrig under min studenttid, fast jag sett uppges, att den har gamla anor. Festen slutade så, att Sernander stod mitt i salen, utan väst och rock, i skjortärmarna, svängande hängslena som en cirkusdirektörens piska, med smållar pådrivande de välgymnastiserade recentiorer, som slogo volter runt golvet.

De även i humaniora väl hemmastadda naturvetarna spelade en stor roll i åsiktsbildningen. I det gamla, snedställda observatoriet vid Svartbäcksgatan höll vår landsman Johan Gunnar Andersson, då ännu icke examensklar, sina populära föreläsningar i evolutionism och härstamningslära, åhörd av åtskilliga studenter. Det var före den stora Antarktisarfärden, som också för en tid gjorde vår landsman Skottsberg osynlig i nationshuset. Det var en tid då man kände varenda landsman, Den är väl nu förbi.

T. J. Arne

Då Glunten mötte Rosenblom.

En ny profil visade Södermanlands-Nerikes sångbok, när den i höstas presenterades för nationsmedlemmarna. Detta motiverar väl en eftertanke. Sånggudinnans makt är stor och sångboken heter hennes profet, om det inte är sånganförelaren. Hesa stämband i lindrigt begåvade struppar talar också efter majmiddagarna sitt — tydliga — språk.

Situationen ter sig kanske penibel för dem som inte kan sjunga, eller för dem som inte tror, att de kan det. Men alldeles hopplös är den inte. Studentsångerna borde kunna påräkna en plats jämsides med övriga nationsföreteelser, de har blivit en del av dessa. Den första sångboken ges ut 1934, och man behöver inte tillhöra överliggerarna för att ha upplevt eller i varje fall minnas, att den andra kommer tio år senare.

När de båda tidigare sångsamlingarna nu definitivt tycks bli historia, kan man fråga sig, vad som skiljer dem från den nya. Man finner naturligtvis även i 1954 års upplaga kända studentvisor som den lätt elegiska medeltidsprodukten *De brevitæ vitæ*, dess tyska motsvarighet från 1800-talet, *O, alte Burschenherrlichkeit*, d. v. s. i svensk översättning *O, gamla klang och jubeltid*, Säterbergs gladare studentsång från samma århundrade, *Sjungom studentens lyckliga dag* och flera andra i en liknande genre — sådant brukar ju höra till den stående rekvisitan. Man finner, att Bellman som vanligt i studentkretsar alljämt slår väl, även om antalet av hans visor har begränsats och urvalet kanske kunde ha gjorts mera representativt. Wennerberg får ytterligare en visa till godo jämfört med 1944 års version, den småhumoristiska *Huruledes månen intresserar sig för Glunten och Magistern*. Birger Sjöberg når en position genom sin ljuva pekoralpastisch *På Riche-lieus tid*, som är lämplig i sammanhanget, och Evert Taube håller skansarna från 1944, ja seglar till nya områden exempelvis i *Balladen om Gustaf Blom*.

Den största förändringen angår inte några nytillkomna engelska, franska eller tyska visor, den angår i stället de patriotiska dikterna. Alltsedan sekelskiftet brukade våra nordiska nationalsånger uppträda i studentkretsarna, och det blev också därför naturligt att de samlades, då den första sångboken skulle ges ut. Ändå är det klart att de är litterära produkter, som redan på denna tid ganska lite svarade mot den moderna fosterlandskänslan.

Oehlenschläger reser i *Der er et yndigt Land* ett gotiskt minnesmärke, som brukligt var under århundradets tidigaste delar. Fosterlandet består av bart huggande, balda kämpar:

Der sad i fordums Tid
de harniskklædte Kæmper,
udhvilede fra strid;
saa drog de frem till Fjenders Men;
nu hvile deres Bene
bag Højens Bautasten.

Runeberg arbetar i Vårt land med romantisk ljussymbolik från Herder och Schelling, som han introducerade före sekelvändan. Fosterlandet blir materiens gräns mot det andliga:

Din blomning, slutan än i knopp,
skall mogna ur sitt tvång.
Se, hur vår kärlek skall gå opp
ditt ljus, din glans, din fröjd, ditt hopp,
och högre klinga skall en gång
vår fosterländska sång.

Bjørnson presenterar med en darrning på rösten nationalromantikens stämningssyfllda panoramabild. Fosterlandet skänker drömmar över nejden:

Ja, vi elsker detta landet,
som det stiger frem,
furet, veirbidt over vandet,
med de tusind hjem.
Elsker, elsker det, og tænker
på vor far og mor
og den saganat, som sænker
drømme på vor jord.

Dybeck ger i Du gamla, du fria belägg för hur livskraftig den tillbakablickande, patriotiska diktningen var i Sverige ännu fram mot sekelskiftet. Han åkallar i andanom Karlar och Gustafer:

Du tronar på minnen från fornstora dar,
då ärat ditt namn flög över jorden.
Jag vet, att du är och du blir, vad du var.
Ack, jag vill leva, jag vill dö i Norden!

Det är en skeppskatalog av 1800-talets högstämnda, litterära och idéhistoriska modeströmningar. Man kan som motsats mot exempelvis Dybecks nationalsång välja Heidenstams dikt Sverige. Närkesskalden som kom att ta fasta på det svenska landet, uteshuter den heroiska attityden till förmån för en, som snarare är pacifistisk. Hans fosterlandskänsla undvarar inte stämningvärden, men den ter sig för en nutida betraktare mycket modern. I den fjärde versraden polemiserar han mot fädernas bragder:

Sverige, Sverige, Sverige fosterland,
vår längtans bygd, vårt hem på jorden!

Nu spela källorna där härar lysts av brand,
och dåd blev saga, men med hand vid hand
svär än ditt folk som förr de gamla trohetsorden.
Fall julesnö och susa djupa mo!
Brinn österstjärna genom junikvällen!
Sverige moder! Bliv vår strid, vår ro,
du land, där våra barn en gång få bo
och våra fäder sova under kyrkohällen.

Den nya sångboken inleds med Heidenstams dikt, och den innehåller en seriös avdelning, som förutom Sverige bara upptar Malmströms nationssång Känner du landet. I själva verket kan man från början skönja en tendens att utmönstra så mycket som möjligt av högtidliga och tidsbetonade inslag.

Detta framgår också tydligt i fortsättningen. Från 1944 års sångbok har man tagit upp visor av nationens egna yngre förmågor, bordsvisor, visor till kvinnan och gåsen, till majmiddagar och vårbaler men även underhållningsprodukter över huvudtaget, och de har nu utnyttjats mer än förr.

Ulf Peder Olrog låg inskriven på Södermanland-Nerike i början av 1940-talet. Han var då ung, aktiv studerande, tog livlig del i nationellivet och fabricerade visor, som hade stor framgång också utanför Uppsala. Han kom med, när slagern slog.

Vad man upptäckte, uppskattade i Olrogs produkter var den gasliga och glada melodien, den lätta och smältande sentimentaliteten, det skojfriska och burleska handlaget. Vad man kanske inte alltid fick syn på var den spexartade lärdomen. Sättet att fingera en person som skalden Rosenblom får honom att likna Nils Hasselskog, vilken tidigare i sina grönsköpingdikter hade fört fram A:lfr-d V:stl-nd och som obarmhärtigt drev med traditionen och idyllen. Men poesien skulle enligt denna måttstock även vara lärd. Det hade den blivit hos den anglosachsiska poeten Eliot, hos lundensaren Gullberg eller hos uppsalaakademikern Hildebrand, och det finns strofer i Olrogs visproduktion, där han nämner de mest celebra poeterna, visar, att han måste ha känt dem väl. Från Eliot till den svenske grönsköpingspoeten går också starka förbindelser.

Detta lärda och samtidigt spexmässiga stilgrepp är hos Olrog så

markant, att det borde vara medvetet. Han vill liksom Hasselskog alludera på kända citat och sätta in dem i komiska sammanhang, hans visor är en god repetitionskurs i litteraturhistoria. Wennerberg har skrivit Nattmarschen i S:t Eriksgränd, alltså skriver Olrog Boogie-Woogie i S:t Eriks gränd. Tegnér har skrivit Fritiofs saga, alltså skriver Olrog Rumba i Balders hage. Ekelund har skrivit Dityramber i aftonglans, alltså skriver Olrog Dityramb i morgonglans — man skulle kunna tillägga Olrogs travesti på Frans G. Bengtssons Balladen om franske kungens spelmän.

Tekniken finns fullt utbildad i Schottis på Valhall, som delvis är en anspelning på den fornisländska dikten Trymskvida, och som i små komiska vändningar arbetar med den arkaiserande poesins uppbåd av assonanser och allitterationer:

Höder han hade maskar i magen
Balder dem bota
med supar stora
Vred vart väl Ving-Tor
supparna sakna.
Brage bråka
och Skade hon skrek:
Upp och hoppa Tor!

Den olrogiska bondkomiken riktar sig lika självfallet mot andra företeelser. I Resultat av plöjningstävlan visar sig driften med jordbrukets rationalisering. Visan gjorde som vanligt succé, men det blev inte troligt, att Rosenblom skulle få komma in i bondeförbundet:

Resultat av plöjningstävlan,
första pris tog Edvin Andersson i Bo
Han blev först i plöjningstävlan,
plöjde bara raka fåror ska ni tro.
Resultat av plöjningstävlan,
här i sockna har fäll aldrig plöjts så bra,
leve han: Hurra, hurra, hurra, hurra!
Kom nu fram å hämta prise.

Efter dessa citat är det naturligt, att man inte kan vänta sig att Olrog skall ge en traditionellt romantisk bild av Uppsala och inte heller en sedvanlig av hembygden. Den wannerbergiska travestien är redan omtalad. Nyköpingsbon känner igen ortnamnen i Samling vid pumpen:

Samling ve pumpen! Tunabergare hitåt!
Alfred ha di slaji, så han ligger å blör,
i grusgropa släss di me Buskhyltaborna,
länsman fick på huve, så ja tror att han dör.
Ja satt me mitt bälgspel, hadderi, hadderoa,

då kom di från Kärro å börja å tjoa,
di bängslas å levde å vröla å dóna
å sen skull' ni sitt tocke slagsmål de blev.
Det är inte långt från landsvägen, men det är långt från Malmström:
Känner du landet, det härliga, rika,
badat av Mälar- och Östersjövåg,
hemmet för skördar och minnen tillika,
fredliga bragder och vikingatåg?
Minns du den stranden, där Mälarens bölja
suckar av kärlek och dansar av lust?
Lyckliga minne, o, får jag dig följa
hem till den sköna, den älskade kust!

Denna dikt är en höstlig växt ur högromantikens örtagård, men plantan har vattnats med några droppar göticism, hembygden ses som vikingarnas förlovade hemvist. Sammanställningen med den olrogiska visan belyser på ett egendomligt sätt hur lite populär den lokalpatriotiska diktingen verkar i våra dagar. Malmström som ju också kände landet borde kanske ha förvånats över att hans hembygd ligger så nära Delsbo.

Ju mer man bläddrar bland visorna från de båda senaste decennierna, desto mera frappant blir intrycket av småspex och lätt småstadsironi. Man finner det till exempel hos Olov Lönnquist. I en bordsvisa på 1 maj behandlar han borgarens årliga dilemma:

Sov du inte gott i natt,
bracka, i din våning?

Den sjöbergiska småstadsidyllen med en lätt tillsats av Gabriel Jönsson, den lite spexartade hembygdkänslan ger han i Flickan från Askersund, gossen från Trosa:

Flickan från Askersund, gossen från Trosa
kryssar i kväll över hembygdens golv
för att mot andra land ställa sin kosa
först någon gång, sedan klockan blivit tre.

Marianne Gerland behandlar den komiska lokalpatriotismen i Söner av en stolt nation, och Lennart Nordlund har sammanfattat den med en stilbrytning, som för A:lfr-d V:stl-nd i tankarna:

Plums i hela Sörmland-Närke!
Plask i varje liten å!
Vatten utav bästa märke,
se, det finns det uppsjö på!
Mälarvågens milda krusning
Hjälmarböljans ystra tåg;
Hur det väcker vår förtjusning
när dom kluckar vind för väg!

Det är onödigt att orda om den betydelse som många andra äldre visor fortfarande har, däremot kan man säga, att den gamla festbilden i nationens tidigare sångböcker, med mer av Glunten än av Rosenblom med mer av frack än av kavaj har lösts upp i sin nya version. Den har också lösts upp genom en tilltagande avromantisering.

Erik Larsson

HV — en ny nationsförening.

Valborgsmässoaftonen 1953 stiftades på nationen föreningen **Hornboskapens Vänner**, vars ändamål enligt stadgarnas första paragraf är »att värda Hornboskapens traditioner samt att medelst ekonomiskt stöd bidra till att trygga dess fortbestånd».

Som bekant är nationens hornmusikkår en högst ärevärdig institution. Den kan i år fira åtminstone 110-årsjubileum. Kanske kan det tyckas att en tradition, som lagt i dagen en sådan märklig livskraft, knappast skulle vara i behov av några särskilda stödåtgärder. Hornboskapens historia visar emellertid att perioder av stark aktivitet ofta avlösts av andra perioder, då verksamheten nästan helt legat nere. Att traditionen kunnat föras vidare under mer än ett sekel beror utan tvivel till största delen på enskilda landsmäns behjärtade insatser i kritiska situationer. Ännu under de sista decennierna har boskapen tidvis fört en ganska tynande tillvaro, som ingett farhågor för dess fortsatta existens. Även om intresset för närvarande står på toppunkten, kan sålunda hornboskapens framtid ingalunda anses säkerställd. Som kontinuitetsbevarande organ har därför Hornboskapens Vänner en viktig uppgift att fylla.

Nu förhåller det sig också så att nationens utgifter för hornboskapen i form av olika anslag på grund av den pågående ekonomiska utvecklingen sedan länge vuxit på ett oroväckande sätt. I ett ansträngt ekonomiskt läge kan nationen därför tvingas att dra in på de redan nu alltför knappa anslagen. Följderna härav skulle bli ödesdigra. Här till kommer att instrumenten numera till större delen äro starkt förslitna, varför de inom kort måste utbytas. Notmaterielen är dessutom i hög grad vanvårdad och bör snarast kompletteras och ersättas. Kostnaderna för allt detta kan nationen endast till en mindre del påtaga

sig. Behovet av ekonomiskt stöd är sålunda redan nu stort och det kommer säkerligen i framtiden att bli än större.

Redan under sina båda första verksamhetsår har föreningen kunnat bidra till att lätta hornboskapens bekymmer. I föl inköptes en förstklassig tenorbasun, vilken som gåva överlämnades till nationen, och i år har föreningen tillsammans med nationen bekostat en fullständig renovering av alla äldre instrument. Men detta är bara en början. Många uppgifter återstår, flera av dem verkligt angelägna.

Att Hornboskapens Vänner fått en lyckosam start torde kunna utläsas av det föregående. Medlemssiffran är för närvarande ca 200. Härav äro 29 ständiga medlemmar, vilkas engångsavgifter å 100 kr. fonderas. Övriga medlemmar betala 5 kr. per år och de på så sätt inlutna medlemmen kunna disponeras av styrelsen efter föreliggande behov. Aktiva medlemmar av hornboskapen äro givetvis befriade från avgift.

Det stora intresse, som redan från början mötte tanken på en hornboskapens understödsförening, icke minst från de yngre landsmäns sida, var glädjande och uppmuntrande. För min del är jag övertygad om att ännu många landsmän önska ansluta sig till Hornboskapens Vänner. Atskilliga, som icke nåtts av våra upprop, ha väl ännu icke hört talas om föreningen. Andra, som ämnat inträda som medlemmar, ha kanske av olika anledningar icke kommit sig för att göra allvar av den goda föresatsen. Alla äro emellertid fortfarande lika välkomna med sina anmälningar, vilka lämpligen tillsammans med avgiften insändas till föreningens skattmästare jur. stud. Bengt Magnusson, S:t Larsgatan 6 A, Uppsala; postgironumret är 27 66 61. De som anmäla sig före den 1 juni erhålla gratis den första årsskriften (i offsettryck), som kom ut i höstas och innehåller årsredogörelse 1953—54, revisionsberättelse, musikanförarens rapport över hornboskapens verksamhet, en intervju med föreningens förste Gynnare, skomakarmästaren Ernst Trygg m. m.

HÄLL BOSKAPEN BÖLANDE!

Lars Hellberg

Ny sångbok!

Efter ett noggrant och intensivt arbete av en redaktionskommitté med Richard Ringmar och Lelle Nordlund i spetsen kom den länge efterlängtade nya sångboken från trycket i oktober förra året. Den rönt omedelbart mycket stor efterfrågan av flera orsaker. Dels har 1944 års förnämliga sångbok varit slutsåld sedan några år och dels var den nya boken en fullträff på alla sätt. Förutom det förnämliga visurvalet kan

nämnas att den är hundra sidor tjockare än den gamla och försedd med nya originalvinjetter av Harald Rydberg.

Trots dryga tryckkostnader och det utökade sidantalet är priset för den endast fem kronor.

Boken kan beställas hos Andre kurator, som sänder den mot postförskott.

Veteranerna.

Räkenskaperna 21/4 1954—21/4 1955.

Ingående behållning: Sv. statens 3½ % obl. 1944, 4.000 kr. 3.960: 54; Å sparkassa 104: 83; Å postgiro 319: 73. Summa kronor 4.385: 10.

Inkomster: Avg. ss. ständiga ledam. 100,—; Årsavgifter 1.666: —; Räntor 143: 36; Återburet 4: 20. Summa kronor 1.913: 56.

Utgifter: Tryckning och expediering av 1954 års Majhälsning 1.997: 65; Distribution 107: —; Förvaltningskostnader 21: 60; Bidrag till kuratorsarvode 50: —. Summa kronor 2.176: 25.

Utgående behållning: Sv. statens 3½ % obl. 1944, 4.000 kr. 3.960: 54; Å sparkassa 97: 19; Å postgiro 64: 68. Summa kronor 4.122: 41.

Föreningens nämnd.

Valda ledamöter: Fritiof Söderbäck, f. d. direktör (ordf.), Martin Jansson, f. d. kommerseråd †, Mauritz Carlson, f. d. direktör, Carl Cederblad, f. d. läroverksadjunkt (sekr.) †, Eric Wahlberg, förbundsdirektör (v. ordf.), Arne Furumark, professor, Sven Frigell, lasarettsläkare (biträdande sekr.), Lars Andér, med. lic.

Självskrivna ledamöter: Stig Claesson, professor, nat:s inspektör, Göran Inger, T. o. F. K. V. D. M., nat:s förste kurator, Jonas L:son Samzelius, f. d. förste bibliotekarie, nat:s skattmästare (fören:s skattm.).

Nya medlemmar.

Ständiga:

Prof. Olof Gjerdman, Uppsala och envoyé Leif Öhrvall, Reykjavik; båda förut årl. bet.

Årl. betalande:

Jur. kand. Britta Bergström, Göteborg.

Avgifterna för 1955.

Årsavgiften till Veteranerna är 5 kronor. Ständig ledamot erlägger minst 50 kronor; understödjande ledamot 100 kronor. Avgiften erlägges helst omedelbart genom insättning på postgiro nr 25906, Söderm.-Nerikes nations Veteraner.